



LANDÅS BYDEL

*JHO*

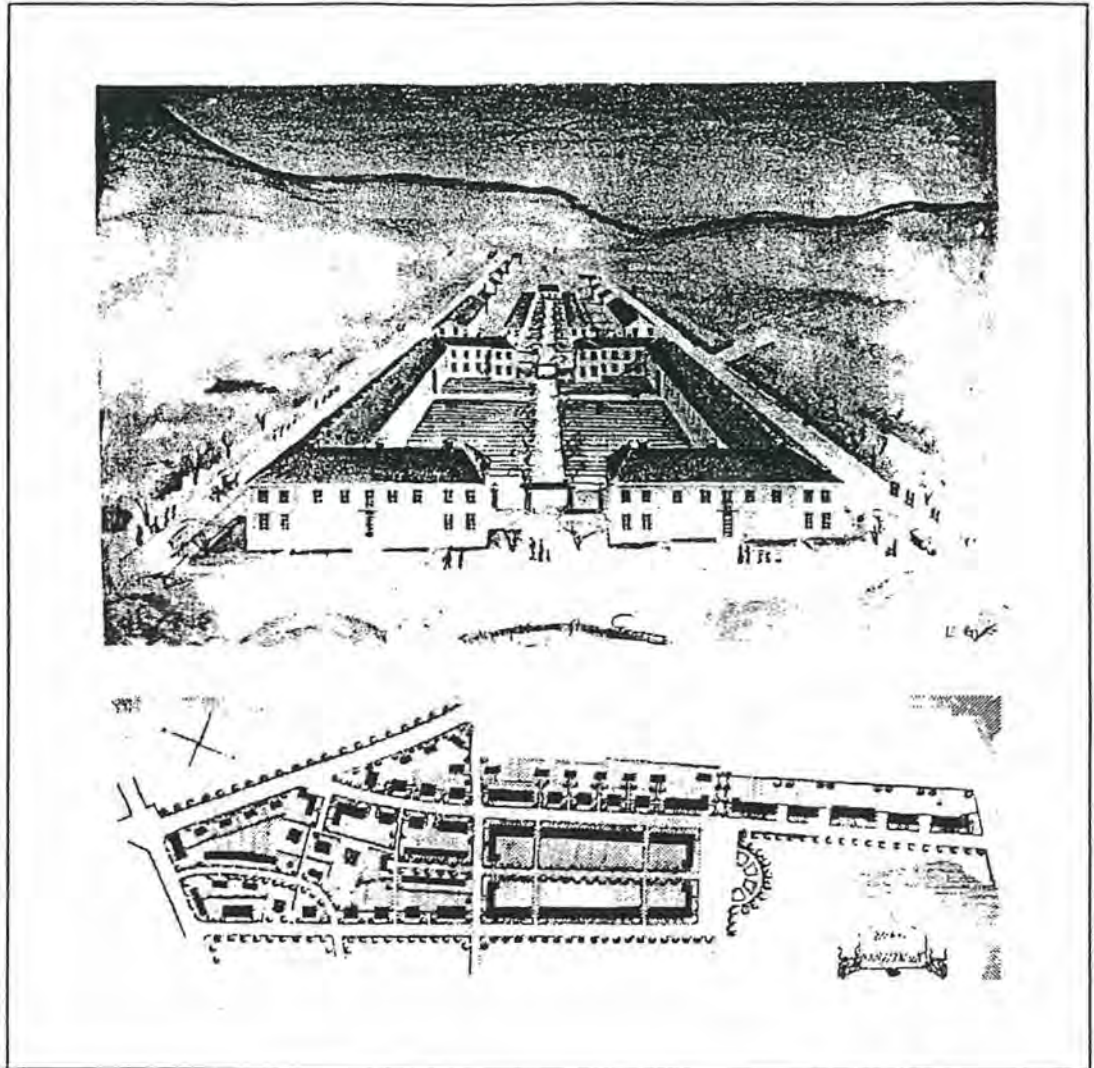
VERNEVERDIGE BYGNINGER  
OG BYGNINGSMILJØER



BERGEN KOMMUNE

Byutvikling





# Verneverdige bygninger og bygningsmiljøer i bydelen Landås

Registreringsrapport

## Forord

I forbindelse utarbeidelsen av en kommune-  
delplan for bydelen Landås ble *Foreningen  
til norske Fortidsminnemerkeres Bevaring,  
avdeling Bergen og Hordaland*, engasjert av  
Bergen kommune for å registrere verne-  
verdige bygninger og bygningsmiljøer i  
planområdet. Tidsrammen for projektet ble  
satt til ca. to måneder. Arbeidet er utført av  
undertegnede, men med Fortidsminne-  
foreningens Registreringsutvalg som refe-  
ransegruppe. De bygninger og områder som  
bli presentert her er altså tatt med etter  
vurdering av Registreringsutvalget. Dette  
består av følgende medlemmer: Nils Anker  
(cand. mag.), Gerd Fosli (cand. phil.), Terje  
Hauken (mag. art.), Mona Nilesen (cand.  
phil.), Gunn Nordal (cand. mag.) og Knut  
Ormhaug (mag.art.)

Bergen 30.01.93

Mona Nielsen



## 1. INNLEDNING

### 1.1. Avgrensninger

Registreringsområdet omfatter bydelen Landås, som i grove trekk er avgrenset av Bjørnsonsgate og Ibsensgate i nord, Inndalsveien i vest, Fantoftveien i sør og Natlandsfjellet og Landåsfjellet i øst. Størstedelen av området lå tidligere i Årstad herred, men ble innlemmet i Bergen kommune i 1915. Området mellom Wergeland og Fantoft lå tidligere i Fana kommune, og ble innlemmet i Bergen i forbindelse med kommunesammenslåingen i 1972.

Oppgaven har vært å evaluere bygningsmassen i bydelen, for å finne fram til verneverdige bygninger og bygningsmiljøer. Det har vært et mål å ikke bare se bygningene isolert, men å vurdere dem i sammenheng med byplanhistorien. Det er ikke satt noen øvre tidsgrense, d.v.s. at også bygninger av nyere dato er blitt vurdert.

### 1.2. Kilder

Bygningene slik de står i dag er selvsagt de viktigste kildene for en vurdering av verneverdier, og Fortidsminneforeningens Registreringsutvalg har foretatt en rekke befaringer i området. I tillegg har en hentet fram opplysninger i ulike skriftlige kilder.

Hovedkilden for arkivmateriale har vært byggemeldingsarkivet for Bergen kommune. Dette skal ideelt sett inneholde alle aktuelle data for byggesaker etter 1899, men har vist seg å være nokså mangelfullt når det gjelder opplysninger om bygninger som ble satt opp før ca. 1915. Dette har bl.a. sammenheng med tidligere kommunegrenser, og tidspunktet for opprettelsen av egne bygningsadministrasjoner i Årstad og Fana. Årstad herred fikk først sin egen bygningsadministrasjon i 1913 og Fana i 1917. I den delen av Landås som tidligere lå i Fana kommune er det dessuten store lakuner også når det gjelder arkivmaterialet fra nyere tid.

En gjennomgang av branntakstprotokollene for lensmennene i Fana og Årstad ville trolig gi opplysninger om de eldste bygningene i området, men en slik gjennomgang har ligget utenfor prosjektets rammer.

I tillegg til arkivmateriale har en hentet opplysninger fra publisert og upublisert litteratur. Dersom opplysninger om en bygning har vært å finne i slikt materiale, har en på grunn av tidsnød ikke sjekket arkiver. Ellers er også eldre foto og kart en viktig dokumentasjonskilde når det gjelder bygninger.

## 2. REGULERINGEN OG UTBYGGINGEN AV LANDÅS. EN KORT OVERSIKT

### 2.1. Gårdsbebyggelsen

Fram til første verdenskrig var bydelen Landås nesten et rent jordbruksområde i Årstad og Fana herreder. På kart fra 1916 er det merket av en rekke større og mindre gårdsanlegg. I området øst for Natlandsveien lå gårdene Øvre og Nedre Landåstreet, Øvre og Nedre Vognstølen, Øvre og Nedre Lægdene, Nordre og Søndre Landås, Landåsleitet, Kolstien og Strimmelen. Vest for Natlandsveien lå Gimle, Fridalen, Inndalen, Langhaugen og Fageråsen, og i de sørvestlige delene av bydelen lå gårdene Sletten, Mannsverk, Slettebakken, Øvre Slettebakken, Bolstad, Vestrebø, Nybø og Øvrebø. I den delen av bydelen som tidligere hørte til Fana kommune lå Wergeland, Fantoft og Natland.

I tidlig middelalder lå mye av jordgodset i Årstad under Alrekstad kongsgård, men på 1500-tallet ble gårdene overdratt til Lungegården. På slutten av 1600-tallet ble dette store jordgodset delt på flere eiere, men helt til ut på 1800-tallet var det stort sett embeds- og handelsmenn i Bergen som eide gårdene og drev dem med leilendinger. På flere av gårdene var det også store våningshus som eierene bodde i når de flyttet på landet om sommerene, de såkalte "lystgårdene".



Haukeland og Landås ble samlet utskilt fra Lungegården i 1645, og hadde felles eier til ut på 1800-tallet. Eiendommen omfattet området fra og med Kolstien i sør til og med Haukeland i nord. Kolstien, Lægdene, Øvre og Nedre Landåstræet var husmannsplasser under Landås. I 1853 delte eieren, stiftsamtmann Edvard Hagerup, den store eiendommen mellom sine barn, og Landås, Vognstølen, Gimle, Fridalen, Markusplassen, Haukeland, Fagerås og Lægdene ble nå skilt ut som egne gårder.

På 1800-tallet ble store deler av Landås lagt ut til park etter engelsk mønster med trær, stier og benker. Deler av dette parkanlegget er fremdeles bevart i området rundt kirken og lærerhøgskolen. På Kanonhagen, på nedsiden av Landås kirke, var det plassert saluttkanoner som ble avfyrt ved festlige anledninger. Parkanlegget omkring Landås hovedgård hadde sin opprinnelse i det som idag kalles Christieparken. Her tok stortingspresident Christie i 1820 initiativ til å anlegge en park etter engelsk mønster.

Gården Mannsverk ble skilt ut fra Landås og oppdyrket i løpet av 1820-årene av brennevinshandler Claus Grip. Grip oppførte også våningshuset på gården som han benyttet til lyststed. Mannsverk ble senere delt i flere bruk, bl.a. Sletten, Nordrehaug og Vestrebø.

Andre lystgårder var Slettebakken, Fantoft og Nedre Natland. Slettebakken ble skilt ut fra Øvre Natland i 1680-årene, og på slutten av 1700-tallet ble gården overtatt av kjøpmann Hillebrand Harmens, en av byens rikeste menn. Harmens eide en periode også Fantoft. Hovedbygningen her ble trolig satt opp på begynnelsen av 1800-tallet, men ble revet ca. 1870. Nedre Natland ble i likhet med de fleste andre Natlandsgårdene eid av John Morris Sterling på midten av 1800-tallet. Han bygde om hovedbygningen i engelsk herregårdsstil, men bygningen brant etter få år. Både Slettebakken, Fantoft og Natland ble solgt i løpet av siste halvdel av

1800-tallet, og det ble begynt med ordinær gårdsdrift.

De fleste av de gamle gårdsanleggene i bydelen gikk tapt i forbindelse med utbyggingen, men fremdeles finnes det noen rester etter den gamle gårdsbebyggelsen. Hovedbygningene på Landås og Slettebakken ble fredet i 1927, og på Slettebakken står også løa og flere uthusbygninger. Gårdsanleggene på Fantoft, Øvre Natland, Nedre Lægdene, Fridalen og Øvre Landåstreet er mer eller mindre intakte, og på gårdene Gimle, Øvre Vognstølen og Bolstad er våningshusene fremdeles bevart. Mannsverk ble revet i forbindelse med utbyggingen på 1950-tallet, mens Fageråsen og Langhaugen er blitt revet i løpet av senere år.

## 2.2. Den første utbyggingen

Bergen kommune hadde allerede i 1890-årene begynt å kjøpe opp arealer i Årstad med tanke på ekspansjon sørover, og ved århundreskiftet var bl.a. Årstad gård, gårdene i Isdalen og Haukeland gård i kommunal eie. I 1908 overtok Bergens Elektrisitetsverk belysningen av gater og veier i Årstad, og i 1912 var Kalfartrikkens linje forlenget til Haukeland. Det ble også forsøkt å få i gang et samarbeid med Årstad herred for å samordne reguleringsarbeidene, men uenigheter gjorde det klart at en innlemmelse av Årstad herred var en forutsetning for en kontrollert byutvidelse. I 1915 ble Årstad innlemmet i Bergen kommune.

Sveitserhusene på oversiden av Haukelandsveien og i Wergelandsområdet forteller om den første villautbyggingen i bydelen rundt århundreskiftet, men det var først på begynnelsen av 1900-tallet at byggeaktiviteten forsiktig begynte å ta seg opp. Kart fra 1916 viser at deler av bebyggelsen langs Ibsensgate, Haukelandsveien, Idrettsveien og strøket mellom Slettebakksveien og Langhaugen allerede var bebygd, og i løpet av 1920-årene ble områdene fortettet. Bebyggelsen er nokså enhetlig, og består hovedsaklig av



mindre eneboliger, to- eller firemannsboliger med preg av jugend, nybarokk eller klassisisme, omgitt av frodige hager.

Samme type bebyggelse finner vi også i området sør for Fageråsveien, langs Wergelandsalleen, Wergelandsbakken og Wergelandsåsen. Området inngår i arkitekt Georg Greves reguleringsplan for Minde og Wergeland fra 1918, og var regulert til småhusområde. Tomtene er imidlertid langt større enn i den delen av Landås som hørte inn under Bergen.

### 2.3. Årstadplanen fra 1922 og utbyggingen fram til 1945

Først med utbyggingen av Bergensddalens midtre partier skjedde det en vekst i denne delen av byen. Den endelige reguleringsplanen for Bergensdalens midtre del (Årstadplanen) ble utarbeidet av arkitekt Schumann Olsen i 1922 og omfatter området mellom Bjørnsonsgate og Ibsensgate i nord, Inndalsveien i vest, Natlandsveien i øst og Fageråsveien i sør. Planen er karakteristisk for tidens byplanlegging og er inspirert av hagebyideen. Idealet var at alle skulle kunne bo i sunne og trivselskapende omgivelser, og at den beste boligformen var småhus eller rekkehus med hager.

Hovedprinsippene for selve planleggingen var i stikkordsform: terrengtilpasning og tilpasning til eldre bebyggelse, gatesonering med få rette og brede ferdselsårer og mange mindre og varierte beboelsesgater, og bebyggelsesonering som skilte mellom boligområder, offentlige områder, industri m.v.

Årstadplanen er sentret om en sentral bypark ved Haukelandsvannet, og i tilknytning til denne er det plassert offentlige bygninger som skole, kirke og brannstasjon. Fridals høyden og Langhaugen skulle utgjøre to utkikkspunkter og hele området skulle knyttes sammen av en sammenhengende grøntstruktur. Fjøsangerveien, Inndalsveien og Haukelandsveien utgjør hovedtrafikkårene,

og er bundet sammen av en rekke mindre ferdselsårer. Planen inneholder i alt fire offentlige plasser, som var tiltenkt handelsfunksjoner. Boligområdene er plassert i lange smale kvartaler. Sørsiden av Haukelandsvannet og området ved Langhaugen var tenkt bebygd med villaer, mens det på vestsiden av Haukelandsvannet og i dalsenkningen mot Inndalen og langs Landåsveien var planlagt rekkehusbebyggelse og kvartalsbebyggelse.

Bergensdalens midtre deler var det første store utbyggingsområdet som ble planlagt av Bergen kommune. Planarbeidet må slik kalles et pionérprosjekt. Reguleringsplanen må også karakteriseres som et svært vellykket eksempel på periodens byplanlegging. Selve utbyggingen kom i store trekk til å følge reguleringsplanen, iallfall den delen av området som ble bygd ut før ca. 1940. Flere av boligområdene har fått en utforming som er representativ for periodens boligplanlegging, og f.eks. på Nymark kommer påvirkningen fra utenlandske hagebyer og forsteder tydelig frem. Plasseringen av kirke og skole ble gjort i henhold til reguleringsplanen, men planene om den store sentralparken ble ikke realisert. Grøntarealene er også blitt redusert.

Utbyggingen av Årstad kom til å dominere byggeaktiviteten i Bergen helt fram til 1945. Særlig stor var byggeaktiviteten på slutten av 1920-tallet og begynnelsen av 1930-tallet. Bergen kommune sto selv for en del av utbyggingen, men hovedvekten av bebyggelsen ble reist av mindre byggeselskaper eller av private. Det største sammenhengende utbyggingsområdet var selvbyggerkolonien på Nymark fra 1924-30 med nærmere 200 boliger. Boligområdene langs Nansensvei, Fridalsveien, Slettebakkveien, Framsvei og Jomfrustien ble satt opp av mindre byggeselskaper eller privatpersoner på slutten av 1920- og begynnelsen av 1930-tallet. Bebyggelsen langs Gimleveien, Idrettsveien og St. Hallwardsvei er fra omtrent samme tid.



## 2.4. Den store utbyggingen - 1950-60-tallet

### **Bergensdalens østlige del**

Arbeidet med reguleringen av områdene øst for Haukelandsveien og Natlandsveien startet allerede i 1923. Reguleringsplanen ble utarbeidet av arkitekt Schumann Olsen og omfattet hele den østlige delen av tidligere Årstad kommune. Planen var tredelt og omfattet en bebyggelsesplan, en plan over gangveiene og en kjøreveiplan, men det var bare de to siste som kom til å bli vedtatt. Nedre Vognstølen ble delvis utbygd i løpet av 1920-30-årene, og også på eiendommene Øvre og Nedre Lægdene ble det i samme periode bygd enkelte boliger, hovedsaklig mindre villaer og tomannsboliger. Ellers var byggeaktiviteten i denne perioden konsentrert om de midtre delene av Bergensdalen.

Det var først på 1950-tallet at utbyggingen av de østlige delene av Bergensdalen begynte å skyte fart. Boligmangelen var prekær og verken før eller senere har det i Bergen blitt bygd ut et så stort område på så kort tid. Det ble nå utarbeidet en rekke mindre planer for området: reguleringsplanen for Natlandsveien 52X m.fl. fra 1949, reguleringsplanen for Landåsveien 12X m.fl. fra 1950, reguleringsplanene for Bergensdalens østlige del og Strimmelen fra 1952 og reguleringsplanene for Kolstien og øvre deler av Landåsveien 6h m.fl. fra 1953.

Den mest omfattende av disse planene er reguleringsplanen for Bergensdalens østlige del. Denne omfatter i grove trekk området øst for Natlandsveien mellom Kolstien i sør og Landåsbekken i nord og ble utarbeidet av arkitekt Harald Løkeland. Endel elementer i reguleringsplanen, som bl.a. veiføring og tilpasning til terreng og eldre bebyggelse, bygger på Schumann Olsens reguleringsplan fra 1923, men planen gjenspeiler i sin helhet en helt ny tradisjon innen bolig- og byplanleggingen.

Reguleringsplanen er typisk for funksjonalismens byplanlegging med "boliger i det grønne". Det ble lagt stor vekt på terrengtilpasning og bevaring av landskapskvalitetene i området, og det var satt av rikelig med grøntarealer. I de bratteste fjellskråningene var det planlagt småhusbebyggelse, mens de flatere partiene nederst i dalbunnen skulle bebygges med 3-4 etasjers boligblokker. I området med blokkbebyggelse ble det lagt vekt på at grøntarealene skulle brukes fritt, og at det ikke skulle settes opp gjerder. Det ble imidlertid stor debatt om reguleringsplanen på grunn av utnyttelsesgraden og økonomien, og utnyttelsesgraden ble derfor langt høyere enn planlagt.

Det meste av utbyggingen i de østlige delene av Bergensdalen skjedde i årene 1956-61, og særlig i området mellom Landåssvingen og Kolstien domineres bebyggelsen av 3-4 etasjers boligblokker gruppert rundt felles grøntareal, med enkelte høyblokker i mellom. De fleste av boligområdene ble bygd ut av BOB og Vestbo. BOBs kompleks i Rugde- og Meiseveien sto ferdig i 1959, mens Vestbohusene i Erleveien og Rugdeveien samt Landåstorget ble fullført i årene 1958-61. Strimmelen var ferdig utbygd i 1958, og BOBs boligblokker på nabotomten i sør året etter. Lengst sør i Kolstien ble det bygd blokker i årene 1959-61.

### **Bergensdalens sydlige del**

Reguleringsplanen for Bergens sydlige del - Slettebakksplanen fra 1949 ble utarbeidet av arkitektene Kristian Korff og Kåre Frølich og omfatter området mellom Fana i sør og vest, Natlandsveien i øst og Fageråsveien og Hagerupsveien i nord. Reguleringsområdet besto hovedsaklig av spredt gårdsbebyggelse, noen få eneboliger samt et kolonihageanlegg ved Tveitevannet, og ble mye brukt som rekreasjonsområde for bergenserene. For noen områder ble det utarbeidet egne reguleringsplaner. Paddemyren, eller Mannsverk, fikk f.eks. en egen plan i 1953.



Et overordnet mål ved Slettebakksplanen var å ta vare på landskapets karakter og avsette rikelig med friluftsområder. Planen er sentrert om Tveitevannet og det er lagt vekt på å bevare karakteristiske landskapsformer. I dette grønne landskapet er det plassert smale 3-etasjers lamellblokker i vekslende grupperinger tilpasset terrenget og solforholdene. Det ble lagt vekt på en åpen bebyggelse med minst mulig privatiserte arealer, ingen gjerder, og fri ferdsel mellom byggene. I mere kupertede områder var det planlagt småhusbebyggelse. Reguleringsplanen var også inspirert av den amerikanske nabolagstradisjonen og hvert distrikt skulle være selvforsynt med servicetilbud som butikkentrum, kirke, daghjem, gamlehjem, idrettsområde m.v.

Slettebakksplanen ble kritisert på grunn av for dårlig tomteutnyttelse, og ble omarbeidet flere ganger. Hovedlinjene i planen ble likevel fulgt opp, men tomteutnyttelsen ble langt høyere enn opprinnelig planlagt. Grøntarealene ble redusert, og det samme ble områdene med småhus. Hovedvekten av bebyggelsen består derfor av blokkbebyggelse.

Området ble stort sett utbygd i løpet av 1950-60-årene, hovedsaklig med BOB og Vestbo som byggherrer. Boligområdet sør for krysset Hagerupsvei-Birkeveien ble bygd ut av Vestbo i 1953. I 1954-55 bygde Vestbo også ut et større boligområde mellom Birkeveien og Nordal Rolfsensvei med stjernehus, boligblokker og rekkehus og omtrent samtidig reiste kommunen blokker i den sydlige delen av Adolf Bergsvei. BOBs boligblokker i Norddal Rolfsensvei sto ferdig i 1956, mens utbyggingen av Mannsverk var fullført i 1959. Søre Slettebakken var det siste store sammenhengende utbyggingsområdet og ble bygd ut av Vestbo og BOB i årene 1961-65.

### 3. VERNEVERDIGE BYGNINGER OG ANLEGG I BYDELEN

#### 3.1. Generelt

Landås er en relativt ny bydel som i løpet av få år utviklet seg fra å være et jordbruksområde til å bli en forstad til Bergen. Bydelen inneholder et stort mangfold av kulturminner, fra eldre gårdsbebyggelse til blokkbebyggelse fra 1950-60-tallet. Et overordnet mål for kulturminnevernet er å bevare gode og representative eksempler på ulike typer kulturminner fra ulike perioder. Det er i utgangspunktet like viktig å bevare eksempler på nyere bebyggelse som på 1800-tallets sveitserhus. Det er imidlertid ofte vanskelig å vurdere kulturminner fra vår egen tid. Det er derfor viktig at en evaluering av kulturminner i en bydel som Landås ikke gjøres en gang for alle, men blir revurdert med jevne mellomrom.

Den enhetlige utbyggingen av bydelen førte til at mye av den gamle bebyggelsen gikk tapt, og i dag er det ofte bare de gamle gårdsnavnene som forteller om den tidligere jordbruksbebyggelsen i området. I en bydel som er så dominert av nyere bebyggelse har den eldre bebyggelsen en svært viktig historiefortellende funksjon, i tillegg til at den ofte fungerer som viktige miljø- og identitetsskapende elementer i områder som ellers er dominert av blokkbebyggelse. Det er derfor generelt viktig at denne bebyggelsen blir tatt vare på. Dessverre er det blitt revet flere verneverdige eldre bygninger også i løpet av de senere årene, gjerne i forbindelse med fortetningsprosjekter av ulike slag. Dette gjelder f.eks. hovedbygningene på gårdene Fageråsen og Langhaugen.

Bebyggelsen på Landås forteller i første rekke om framveksten av en sosial boligbygging og om ulike perioders bolig- og planleggingsidealer. Her er det gode og typiske eksempler både på hagebyinspirerte småhusområder fra 1920-30-årene, reist av kommunen eller mindre byggeselskaper, og



boligkooperasjonens funksjonalistiske boligblokker fra 1950-60-tallet. I begge periodene var målet å skaffe billigst mulig boliger til flest mulig mennesker, men løsningene var forskjellige. Denne bebyggelsen har hittil vært lite verdsatt i vernesammenheng, og mye av denne bebyggelsen er allerede nokså forandret. F.eks. har de fleste av husene på Nymark mistet mye av sitt opprinnelige preg på grunn av uheldig vindusutskiftning og diverse tilbygg og påbygg. Mange av boligblokkene til Vestbo og BOB er blitt platelagt og har fått nye verandaer m.v. Det haster derfor med å ta vare på gode og representative eksempler blant det som fremdeles er forholdvis opprinnelig.

Et annet problem som indirekte gjelder selve bebyggelsen er den stadige fortetningen av grøntarealene i bydelen. Både i Årstadplanen fra 1922 og i reguleringsplanen for Slettebakken fra 1950 ble det lagt stor vekt på å bygge videre på de landskapsmessige kvalitetene som fantes i område, både ved å tilpasse bebyggelsen til terrenget, og ved å avsette rikelig med friarealer. I begge områdene har "ledige" grøntareal gradvis blitt bygd ut, noe som har resultert i at områder delvis har endret karakter.

### 3.2. En kort oversikt over verneverdier i området

#### **Bygninger som er fredet eller fredningsverdige (A1-A2)**

Hovedbygningene på to av de eldste gårdsanleggene i bydelen er fredet etter Lov om kulturminner. Dette er:

- Kanonhaugen 39 - Landås hovedgård
- Vilhelm Bjerknesvei 102 - Slettebakken gård

I tillegg er disse bygningene og bygningsmiljøene markert som fredningsverdige:

- Idrettsveien 16 - Våningshus på tidl. Fridalen gård

- Inndalsveien 22 - Kronstad stasjonsbygning
- Kanonhaugen 25 - Landås kirke
- Kanonhaugen 20 - Sofus Madsens bolig og atelier
- Kristoffer Jansonsvei 55-71 - "De gamles by"
- Vilhelm Bjerknesvei 31 - Slettebakken kirke
- Øvre Natland gård (11/1)

#### **Andre bygninger med høy verneverdi (B)**

- Adolf Berghsvei 35
- Bøkeveien 19 - Fridalen skole
- Fageråsveien 26
- Fantoftveien 10 - tidl. Nedre Fantoft gård
- Hagerupsvei 17 - Langhaugen skole
- Haukelandsveien 34
- Haukelandsveien 36A
- Haukelandsveien 40
- Ibsensgate 113A - tidl. Gimle gård
- Idrettsveien 1-13
- Idrettsveien 16 - tidl. Fridalen gård
- Inndalsveien 22 - Kronstad verksted
- Landåsveien 31 - Ulriken skole
- Landåsveien 33 - Landås skole
- Lægdene 5 - tidl. Nedre Lægdene gård
- Natlandsveien 157
- Roald Amundsensvei 100 - Fridalen kirke
- Slettebakksveien 41 - Årstad brannstasjon
- Sollien 24 - tidl. Øvre Vognstølen gård
- Storetveitveien 2 og 4
- Vilhelm Bjerknesvei 15 - Slettebakken skole
- Vilhelm Bjerknesvei 102 - tidl. Slettebakken gård
- Vognstølen 8
- Wergelandsalleen 20
- Wergelandsbakken 13
- Wergelandsåsen 5
- Wergelandsåsen 9
- Øvre Sollien 49 - tidl. husmannsplassen Øvre Landåstreet



## Verneverdige områder (C)

### *Framsvei 1-15 m.m.*

Et særpreget boligområde fra 1920-tallet med høye arkitektoniske kvaliteter, og et av arkitekt Leif Grungs karakteristiske boligområder for middelklassen.

### *Fridalsveien 1-23 og Fridalsplassen*

Gateløp med en rekke verneverdige enkeltbygninger. Verneområdet omfatter også Fridalsplassen i krysset mellom Fridalsveien, Slettebakkveien og Birkeveien, den eneste plassdannelsen som ble realisert i området. Området må også sees i sammenheng med Framsvei og Nansensvei.

### *Gjøasvei*

Rekkehusområde i mur fra begynnelsen av 1930-årene. Et tidstypisk eksempel på det som i perioden ble kalt "mere bymessig bebyggelse".

### *Idrettsveien 1-13 m.m.*

Et særpreget, men samtidig tidstypisk boligområde fra ca. 1920 med rekkehus plassert i ytterkant av kvartalet og med hagearealer i midten.

### *Johan Sverderupsvei 1-17 m.m.*

Et tidstypisk boligområde fra rundt 1920 inspirert av egne-hjem og hagebyideen. Området er det første småhusområdet som ble bygd av Bergen kommune, og forteller slik om en epoke i den sosiale boligbyggingens historie. Området grenser til Nymark. Se også St. Olavsvei 61-171 m.m.

### *Jomfrustien 3-15 m.m.*

Et særpreget boligområde fra slutten av 1920-årene med høye arkitektoniske kvaliteter.

### *Landåsveien 30-48 m.m.*

Et særpreget, lite rekkehusområde fra 1950-tallet med fin terrengtilpasning og høye arkitektoniske kvaliteter.

### *Nansensvei 20-38 m.m.*

Enhetlig boligområde med firemannsboliger fra 1920-årene. Både hustyper og bebyggelsesplan er svært karakteristisk for 1920-tallets boligplanlegging og representerer en norsk fortolkning av de utenlandske ideene om egne-hjem og hagebybebyggelse.

### *St. Olavsvei 61-171 m.m. - "Nymark"*

Det største småhusområdet i Bergen fra 1920-årene og et (også i landssammenheng) fremstående og særpreget eksempel på tidens hagebybebyggelse. Området grenser til Johan Sverderupsvei 1-17 m.m.

### *Strimmelen 1-46*

Prisbelønt boligområde fra 1950-årene med fin terrengtilpasning og høye arkitektoniske kvaliteter. Det første boligområdet av en slik størrelsesorden på Vestlandet.

### *Natland studentby 1-147*

Nyere boligområde med fine arkitektoniske og miljømessige kvaliteter.

## Spesielle parker, hager m.m. (D)

En vil her nevne enkelte viktige områder. For en mer fullstendig oversikt viser en til "Grøntplan og gangveisystem for bydel 03 - Landås", 1991.

### *Parker*

- Cristieparken med rester av gammel mølle, gamle broer og trær
- Langhaugen
- Slettenparken
- Kanonhaug-"parken"

### *Alléer m.m*

- Tuntrær langs gangsti mellom Landås kirke og Lærerskolen
- Alléen opp til Nedre Lægdene gård
- Alléen opp til tidligere Langhaugen gård
- Alléen langs Schweigårdsvei

### *Hager m.m*

- Fantoft gård
- Kristoffer Jansonsvei 55-71



- Landås hovedgård
- Nedre Lægdene
- Slettebakken gård

#### *Veier, broer m.m.*

- Rester etter postveitrasee og bro i Christieparken
- Steinbro over Landåselva ved Vognstølen
- Sikksakkveien ovenfor Landåslien
- Trikkesløyfe ved Haukelandsveien

#### *Gravsted*

- Restene etter familiegravstedet "Niels Lundes Minde" i krysset Kristoffer Janssonsvei/Wiers Jensensvei

## 4. VEILEDNING TIL KATALOG

### 4.1. Generelt om utformingen av katalogen

Katalogen inneholder opplysninger om langt flere bygninger og bygningsmiljøer enn de som her er vurdert som verneverdige. Når det gjelder bygninger som ikke er gitt noen verneverdi er utvalget noe tilfeldig. Det er f.eks. langt flere opplysninger om bygninger fra 1920-årene enn om nyere bebyggelse. Dette har sammenheng med at en har valgt å hente ut endel opplysninger fra arkitekt Schak Bulls oversikt fra 1932 over samtidige arkitekters arbeider. En må imidlertid understreke at denne oversikten ikke er helt pålitelig.

Katalogen er ordnet fortløpende etter gateadresse. Større anlegg eller områder som er planlagt og utbygd under ett har i katalogen fått en samlet presentasjon. Det har det ikke vært mulig å gi noen inngående beskrivelse eller vurdering av alle bygningene.

### 4.2. Kommentarer til de enkelte rubrikkene

#### **Adresse**

Adressen refererer seg til økonomisk kartverk, og tildels også til "Kryssreferanseliste ved omregistrering av Bergen sentrum."

Kommunalavdeling Teknisk utbygging, Oppmålingsavdelingen. Oktober 1985.

#### **Byggeår**

Opplysningene om byggeår er hentet fra byggemeldingsarkivet eller fra andre kilder. En gjør oppmerksom på at det kan forekomme unøyaktigheter, og for en del bygninger mangler en også nøyaktig byggeår. Dette gjelder nesten konsekvent de bygningene som er bygd før ca. 1915.

#### **Tidligere adresse**

Opplysningene om tidligere adresse er hentet fra byggemeldingsarkivet og eldre kart.

#### **Arkitekt**

Rubrikken opplyser om hvem som har tegnet den aktuelle bygningen. Dette kan enten ha vært en arkitekt eller en byggmester. Opplysningene er hentet fra byggemeldingsarkivet eller andre kilder.

#### **Byggherre**

Dette er den personen eller institusjonen som har vært oppdragsgiver for byggeforetaket. Opplysningene er i hovedsak hentet fra byggemeldingsarkivet.

#### **Hovedmateriale og Etasjer**

Rubrikkene oppgir i hovedtrekk hva slags materiale huset er bygd av, d.v.s. om det er et trehus eller et murhus og antall etasjer. Dette er i hovedsak observert ved befaringer.

#### **Funksjon**

Rubrikken referer til bygningens nåværende funksjon, og er i hovedsak observert ved befaringer.

#### **Forandringer**

Her er det oppgitt hva slags forandringer og ombygninger den enkelte bygning har gjennomgått. Opplysningene er hentet fra byggemeldingsarkivet eller observert gjennom befaringer.



### Vurdering

Det er bare de bygningene som er plassert i en vernekategori som er gitt en vurdering.

### Kilder/litteratur

Rubrikken referer både til arkiv- materiale og publiserte kilder. En viser ellers til litteraturliste og avsnitt 1.2. Kilder.

### Klasse

Dette er den vernekategorien huset er vurdert under. Inndelingen i klasser bygger i hovedsak på Fortidsminneforeningens tidligere antikvariske registre:

- A1 Bygninger som er fredet etter Lov om kulturminner. Dette er bygninger med nasjonal eller svært stor lokal interesse.
- A2 Bygninger som er foreslått fredet.
- B Andre bygninger med høy verneverdi. Dette er bygninger som av antikvariske, arkitekturhistoriske, kulturhistoriske eller historiske årsaker bør bevares. Kategorien omfatter både typiske og helt spesielle bygninger.
- C Verneverdige områder. Dette er områder med byplanhistoriske, arkitekturhistoriske, kulturhistoriske eller historiske verdier. Slike verneverdige områder kan omfatte et reguleringsplanområde, et gateløp eller en gruppe hus. De fleste områdene som her er vurdert som verneverdige ble planlagt og utbygd under ett, og en har derfor bare unntaksvis markert prioriterte enkeltbygninger innen et verneområde. Kategorien blir også brukt om verneverdige frittstående enkeltbygninger.

På kartet har en i tillegg merket av:

- D Spesielle parker, hager m.m.
- E Viktige elveløp

### LITTERATUR

#### Trykte kilder:

Achen, Henrik v. (1986):  
Senhistorismens arkitektur 1900-1930. Arkitekturen mellom byggekrakk og funksjonalisme. Bergen.

Grøntplan og gangveisystem for bydel 03 - Landås. Bergen 1991.

"Arkitekturguide for Bergen 1983-1989" (1989). Utgitt av Bergen Arkitektforening. Bergen.

"BAF-guide" (1983): Arkitekturguide fra Bergens Arkitektforening 1970-1983. Bergen.

Berg, A. (1924):  
Gamle Bergensbilleder fra 1850-70-årene. Bergen.

Berg, A. (1925):  
Bergen i gamle dage. Bergen.

"Bergen - en arkitektur guide" (1970). Utgitt av Bergens Arkitektforening. Bergen.

Bing, Just (1922):  
Aarstads hitorie. Særtrykk av Bergens Historiske Forenings Skrifter. No. 28. Bergen.

Bøe, Alf (1958):  
Før funksjonalismen. I *Byggekunst nr.5-6/1958*, s. 115-142.

Dahl, Per (1992):  
By og bolig - et tilbakeblikk. Bergen og omegn boligbyggelag 50 år. Bergen.

Daviknes H, red. (1991):  
Gimle skole 25 år: 1966-1961. Jubileumsskrift. Bergen.

"Fridalen skole: 1939-1989 50 år." Bergen.



- Fossen, Anders B. (1985):  
Byen sprenger grensene, 1920-70. *I Bergens bys historie, bind 4. Bergen-Oslo-Tromsø.*
- Grieg, H.B. (1959):  
Boliganlegget på Strimmelen. *I Byggmesteren nr.33/1959, s. 26-28.*
- Grung, Leif (1924):  
Selvbyggersystemet som det er praktisert paa Nymark. *I Byggekunst nr.3/1924, s. 41-46.*
- Grung, Leif (1927):  
Two bungalows in Bergen. *I Byggekunst nr. 9/1927, s. 71.*
- Grung, Leif (1928):  
Selvbyggerkolonien på Nymark. *I Byggekunst nr. 12/1928 s. 181.*
- Grung, Leif (1930):  
Hustypen. Eneboliger i Fridalen. *I Hus og Have nr.1/1930, s. 12-14.*
- Jakobsen, Petter Tønder (1990):  
Sosial boligbygging i Bergen 1910-30. Hovedfagsavhandling i kunsthistorie. Kunsthistorisk institutt, Universitetet i Bergen.
- Johnsen, Elisabeth (1992):  
Landås bydel - visjon og virkelighet. En studie av bydelens utvikling fra plan til realisering og en analyse av hvilken betydning det fysiske miljøet, som er blitt skapt, har for sosialt liv og trivsel. Hovedoppgave i geografi. Geografisk institutt, Universitetet i Bergen.
- Kloster, Robert (1958):  
Etter funksjonalismen. *I Byggekunst nr. 5-6/1958, s. 143-168.*
- Landås mot år 2000. Sluttrapport og hovedkonklusjoner fra bydelsutvalg 03 som grunnlag for det videre arbeid med bydelsplan. Landås 1992.
- Larsen, J.T.(1984):  
Fana bygdebok 4, Gards og ættesoge. Bergen.
- Lied, Sverre (1955):  
Premiert boligbygg i Bergen. *I Byggekunst nr. 37/1955, s. 138-40.*
- Lidén, H.E. og Magerøy, E. M. (1983):  
Norges kirker. Bind II. Bergen. *I serien Norske minnesmerker. Oslo.*
- Lidén, H.E. og Magerøy, E. M. (1990):  
Norges kirker. Bind III. Bergen. *I serien Norske minnesmerker. Oslo.*
- Lindstrøm, Johan (1929):  
Eget hus, Fana. *I Byggekunst nr. 11/1929, s. 30-31.*
- Lægdene, M. (1969):  
Landås - Årstad. Søndre bydel. *I Bjørgvin kyrkjeblad, s. 68-77.*
- Lægdene, Moses (1970):  
Landås i gammel og ny tid. *I Sti og varde nr. 2/1970, s. 5-12.*
- Molden A. og J. (1983):  
75 år Bergensarkitektur 1908-1983. *I Byggekunst nr. 6/1983, s. 74-279.*
- Myking, John Ragnar (1990):  
Fana bygdebok. Bønder nær byen 1665-1870. Bergen.
- Nielsen, Mona (1984):  
"Med hjem skal landet bygges". Egne hjem og hagebybevegelsen i Norge. Utdrag fra boligsakens historie. Hovedfagsoppgave i kunsthistorie. Kunsthistorisk institutt. Universitetet i Bergen.
- Norsk kunstnerleksikon (1982). Oslo.



Roald, Hans-Jacob (1990):  
Fra skorsteinshus til hageforsteder. Et utvalg  
reguleringsplaner i Bergen fra 1860-1970. I  
*Bergen byplans historie - visjon og virkelighet. Et seminarinnlegg om byutvikling i eldre  
og nyere tid. Riksantikvarens rapporter 18.*  
Bergen.

"Slettebakken kirke: fra ide til virkelighet"  
1970. Slettebakken menighet. Bergen

Stabell, Nic. (1952):  
"Bergensminner". Boligbygging og litt til. I  
*Bonytt, nr. 12/1952, s. 121-125.*

Sæterdal, Peder (1924):  
Selvbyggersystemet i Bergen. I *Boligsak i by  
og bygd, s. 18-33.*

Tillier, H.P. (1987):  
Boken om Minde. En krets - en skole - et  
musikkorps gjennom tidende. Minde skoles  
musikkorps 30 år. Bergen.

Trumpy, Bjørn (1977):  
Bergenske lyststeder. Bergen.

Vestlandske Boligbyggelag. 40 år 25. april  
1946-1986. Bergen.

#### Andre kilder:

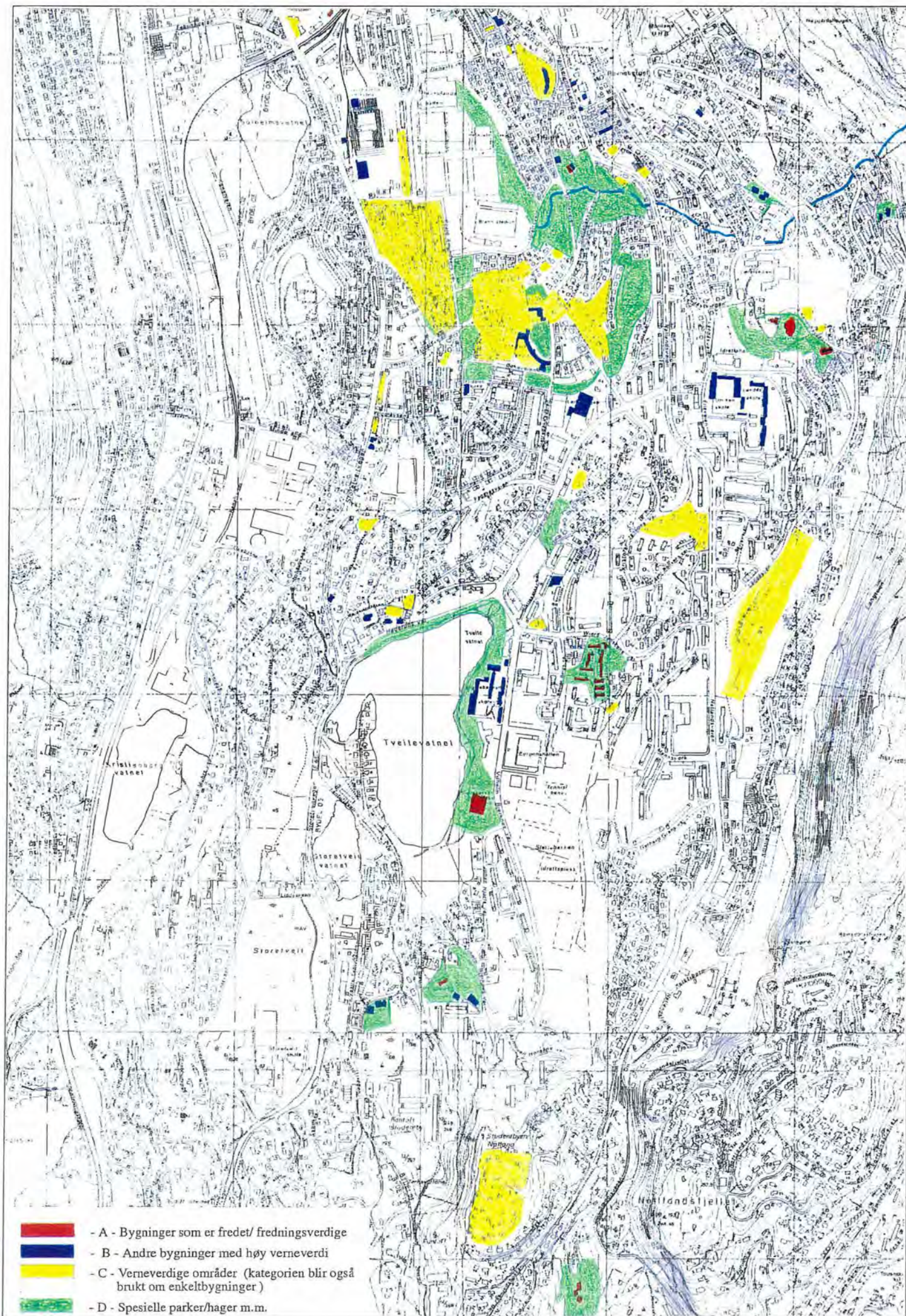
Bergen kommuneforhandlinger(BKF).

Bergen byarkiv: tilvekst nr. 511 (4.rådmann)  
og tilvekst nr. 967 (reguleringsvesenet)

Jacobsen, Petter Tønder (1990):  
Sosial boligbebyggelse i Bergen 1910-30.  
Registreringsrapport. Upublisert manus.  
Fortidsminneforeningen i Bergen.

Schak Bull (1932):  
Upublisert liste over samtidige arkitekters  
arbeider. Bergen arkitektforening.





- A - Bygninger som er fredet/ fredningsverdige
- B - Andre bygninger med høy verneverdi
- C - Verneverdige områder (kategorien blir også brukt om enkelbygninger)
- D - Spesielle parker/hager m.m.



## Adolf Berghsvei 35

Klasse: B

Byggeår:	1800-tallet
Tidligere adresse:	Slettebakkveien 92
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1945: Eiendommen delt. 1954: Ny garasje.

**Vurdering:** Bolighus i sveitserstil, trolig fra omkring århundreskiftet. Huset er en av de første sveitervillaene i området, og har beholdt mye av sitt opprinnelige preg. Plasseringen midt inne i et område med boligblokker reist av Bergen kommune i 1954-55, gjør også at huset har en viktig historiefortellende verdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Adolf Berghsvei 28-30

Byggeår:	Ca. 1952
Arkitekt:	M. og J. Svenningson og T. Våland
Byggherre:	Lærerenes Selvbyggerlag
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Rekkehus som i 1953 ble premiert fra Det Nyttige Selskap.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Adolf Berghsvei 33-35 m. m

Byggeår:	1953
Arkitekt:	Alvsaker og Vaardal Lunde
Byggherre:	BOB
Hovedmateriale:	Mur/betong
Etasjer:	4
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Området består av fem boligblokker langs Adolf berghsvei og Slettebakkveien. Enkelte av blokkene har utvendige innganger og leiligheter over to etasjer.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Birkeveien 1

Klasse: C

Byggeår:	1949
Arkitekt:	Paul Lambach
Byggherre:	Monrad Njåstad
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	3
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** En tidstypisk funksjonalistisk boligblokk i pusset mur med valmtak. Butikklokaler i 1. etasje. Huset har en viktig plassering i forhold til Fridalsplassen, den eneste plassen innen planområdet som ble utarbeidet i henhold til reguleringsplanen fra 1922.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Birkeveien 2-4

Klasse: C

Byggeår:	1949
Arkitekt:	Paul Lambach
Byggherre:	Monrad Njåstad
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	3
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Se over.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Birkeveien 38-44 m. m.

Byggeår:	1953
Arkitekt:	Sverre Lied
Byggherre:	Bergen Boligselskap
Hovedmateriale:	Betong
Etasjer:	4
Funksjon:	Boligblokker

**Beskrivelse/merknader:** Fireetasjers boligblokk med tilsammen 36 leiligheter og garasjer i underetasjen. Huset fikk i 1954 Det Nyttige Selskaps premie for 1953-54 for det beste boligeksteriøret i Bergen. Boligblokken er en del av et større boligområde som ble bygd ut av BOB etter en arkitektkonkurranse, og for første gang var det et krav om at også utformingen av utearealene skulle inngå i planen. Området er avgrenset av Natlandsveien, Hagerupsvei og Joachim Lampesvei og består av ti større og mindre 2-4 etasjers boligblokker gruppert rundt felles grøntareal.

**Forandringer:** Endel endringer, bl. a. er fasaden platelagt.

**Kilder/litteratur:** Lied 1955, s. 138, Dahl 1991.

## Bjørnsonsgate 29

Klasse: C

Andreas Olsen kontorer

Byggeår:	1967
Arkitekt:	Kåre Frølich
Byggherre:	Andreas Olsen
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Kontor/Foretning/Posthus

**Vurdering:** Moderne forretningsbygg med fine arkitektoniske kvaliteter.

**Kilder/litteratur:** "Bergen - en arkitektur guide", 1970, s. 29.

## Bøkeveien 19

Klasse: B

Fridalen skole

Byggeår:	1939
Arkitekt:	Byarkitekt K. F. Hassel
Byggherre:	Bergen kommune
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	3
Funksjon:	Skole

**Beskrivelse/merknader:** Fridalen skole ligger i de sørlige områdene av Fridalen, og er plassert i henhold til regulerings-



planen for Årstad fra 1922. Det ble nedsatt en skolebyggningskomité allerede i 1925, men først i 1934 ble skolen byggeanmeldt. Skolen sto ferdig i 1939, og inneholdt 28 klasserom, diverse spesialrom, gymnastikksaler, matsal for skolefrokost, kinosal m. m. Det siste var forøvrig nokså uvanlig for 1930-tallets skolebygninger. Utbyggingen av de nye bydelene førte til en økning av barnetallet, og skolen ble raskt overfylt. På midten av 1950-tallet var Fridalen skole den største i landet med ca. 2400 elever, fordelt på 83 klasser og med formiddags- og ettermiddagsundervisning.

**Vurdering:** Skolebygningen har fått en karakteristisk og monumental nyklassisistisk utforming med streng symmetri både i planløsning og fasader. Bygningen er sentrert om et forhøyet sentralt midtparti med fløyer plassert i en svak bue om skoleplassen. Bygningen er den eneste skolebygningen i Bergen fra 1930-40-årene, og har høy verneverdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet, "Fridalen skole: 1939-1989 50 år", 1989.

### Fageråsveien 5 Klasse: C

**Byggeår:** 1920-årene  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Bolighus fra slutten av 1920-årene med fine detaljer. Huset har en viktig plassering i forhold til Fageråsveien. Ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet.

### Fageråsveien 7 Klasse: C

**Byggeår:** 1920-årene  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Bolighus fra slutten av 1920-årene med fine detaljer. Huset har en viktig plassering i forhold til Fageråsveien. Ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet.

### Fageråsveien 9

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Et nokså ordinært enkelt bolighus i sveitserstil, trolig fra omkring århundreskiftet. Fageråsveien ble bygd i 1880-årene som en tverrforbindelse mellom Fageråsen og den nye postveien (Fjøsangerveien). *sp2*

### Fageråsveien 26 Klasse: B

**Byggeår:** 1949  
**Arkitekt:** A/S Modellhus ved arkitekt N. Brøndmo  
**Byggherre:** Brødrene Haukeland  
**Hovedmateriale:** Betong

**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Boliger

**Vurdering:** En særpreget liten boligblokk med preg av tidlig funksjonalisme. Bygningen har fine arkitektoniske kvaliteter og er vurdert som verneverdig. Blokken ble bygd som en del av et større boligområde (Bendixensvei 26X og Fageråsveien 24) i henhold til utparselleringsplanen fra 1947.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

### Fantoftveien 10 Klasse: B Tidl. Nedre Fantoft gård (12/2)

**Byggeår:** 1800/1900-tallet  
**Byggherre:** Kolbjørn Larsen Høen  
**Funksjon:** Barnehage

**Beskrivelse/merknader:** Fantoft hørte i middelalderen inn under Nonneseter kloster, men på 1600-tallet kom gården i privat eie. I 1773 kjøpte Ditmar Kahrs gården, som brukte den som lyststed. På slutten av 1700-tallet ble også husmannsplassene Botnen, Myra og Neset ryddet. I 1857 ble gården delt i bruk 1 og 2 og husmannsplassene Myra og Neset ble nå slått sammen til bruk 2; Nedre Fantoft. Bygningene på bruket ble plassert der husmannsplassen Myra hadde ligget tidligere.

Kjernen i gårdsanlegget består i dag av et våningshus i sveitserstil, en løe og en mindre uthusbygning. På oversiden av gården ligger murene etter en løebygning fra 1930, og mot Fantoftveien et bolighus fra 1934. Våningshuset i sveitserstil bærer preg av å ha blitt bygd rundt århundreskiftet. Alderen på løa er også usikker, men er på kartskisse fra 1929 merket av som "gamle fjøset". Det gamle våningshuset blir i dag brukt som barnehage.

**Vurdering:** Fantoft gård er et nokså helhetlig og opprinnelig gårdsanlegg med stor historisk og miljømessig verdi, og bygningene bør, sammen med hageanlegget, bevares.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet, Trumpy 1977, s. 33, Larsen 1984.

### Framsvei 1-5 m. m. Klasse: C

**Byggeår:** 1927-30  
**Arkitekt:** Leif Grung  
**Byggherre:** Fridalen bungalowbebyggelse  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1  
**Funksjon:** Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Boligområdet ligger i skråningen opp mot Fridalshøyden og omfatter Fridalsveien 8-12, Framsvei 1-5 og 2-6, Bøkeveien 21-27 og Astrupsvei 1-7. Husene er plassert i to kvartaler og består av 13 eneboliger og et rekkehus. Grung, som var en ivrig forkjemper for småhusbebyggelse, tilrettela tomtene både teknisk og økonomisk og tegnet bebyggelsesplan og bygninger.

**Forandringer:** Diverse mindre endringer.

**Vurdering:** Et særpreget og relativt godt bevart boligområde som består av enetasjers boliger utformet i en fri, men samtidig stram klassisisme. Grung har her brukt den amerikanske enetasjers bungalowen som inspirasjonskilde for å skape billige hustyper



beregnet for middelklassen. Husene skal ha skapt stor diskusjon i samtiden. Området er absolutt verneverdig.

Kilder/litteratur: Achen 1986, s. 156, Grung 1930, s. 12.

### Fridalsveien 1

Klasse: C

Byggeår: 1926-27  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Leif Grung  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1937: Påbygg ved arkitekt Leif Grung.

Vurdering: En særpreget enetasjers villa med fløyer plassert rundt en gårds plass. Huset har klassisistiske trekk, også karakterisert som en representant for den såkalte "rustikke klassisismen". Huset er verneverdig og inngår også i verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

Kilder/litteratur: Achen 1986, s. 156 og ill. nr. 254, Grung 1927, s. 71, byggemeldingsarkivet.

### Fridalsveien 3

Klasse: C

Byggeår: 1926-27  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Harald Lehmann  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1  
Funksjon: Bolig

Vurdering: En særpreget villa av den såkalte "T-formede typen". Huset ble bygd samtidig med nr. 1 og de to husene har endel felles trekk, selv om formen er forskjellig. Huset er verneverdig og inngår også som en del av verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1931, Grung 1927, s. 71.

### Fridalsveien 5-7

Klasse: C

Byggeår: 1927-28  
Arkitekt: Thaarup-Pedersen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Et monumentalt villabygg i nyempire. Huset inngår som en del av verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

Kilder/litteratur: Achen 1986, s. 130

### Fridalsveien 9-11

Klasse: C

Byggeår: 1924  
Arkitekt: Paul Lambach  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Firemannsbolig i en monumental nyempire. Huset inngår som en del av verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

Kilder/litteratur: Achen 1986, s. 130

### Fridalsveien 13-15

Klasse: C

Byggeår: 1928  
Arkitekt: Paul Lambach  
Byggherre: Th. Nielsen  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Et nokså opprinnelig bolighus i mur med klassisistiske detaljer. Huset inngår som en del av verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

### Fridalsveien 17-19

Klasse: C

Byggeår: 1928?  
Arkitekt: Paul Lambach?  
Byggherre: Th. Nielsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Tegninger i byggemeldingsarkivet signert Lambach, men tegningene stemmer ikke overens med huset. Ifølge Norsk Kunstnerleksikon 1982 skal huset ha blitt tegnet av T. Alvsaker.

Vurdering: Karakteristisk villa i nyempire der utformingen tydelig er inspirert av den bergenske lyststedsarkitekturen fra begynnelsen av 1800-tallet. Huset inngår i verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet, Norsk Kunstnerleksikon 1982.

### Fridalsveien 18

Byggeår: 1931  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: C. Nielsen og P. Ekroll  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1978: Innredet undervisningslokaler for trafikkskole.

Beskrivelse/merknader: Et enkelt, relativt opprinnelig bolighus i en form for klassiserende funkis.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.



## Fridalsveien 20

Byggeår:	ca. 1915?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1918: Oppføring av halvtak, ny trapp og forandring av skur og veranda ved arkitekt Hals Frølich. 1934: Innredning av bad/wc. 1982: Nye vinduer.

**Beskrivelse/merknader:** Et ordinært og nokså forandret bolighus med mansardtak og takoppbygg. Alderen er usikker.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Fridalsveien 21-23

Klasse: C

Byggeår:	1928
Arkitekt:	Paul Lambach
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Tomannsbolig

**Forandringer:** Tilbygg.

**Vurdering:** Tomannsbolig i en monumental nyempirestil med bruk av klassiske søyler for å øke monumentaliteten. Huset inngår som en del av verneområdet Fridalsveien/Fridalsplassen.

**Kilder/litteratur:** Achen 1986, s. 130 og ill. nr. 192.

## Fridalsveien 22

Bergens Indremisjons sykehjem

Byggeår:	1969
Arkitekt:	Jon og Claus Lindstrøm
Byggherre:	Bergens Indremisjon
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	3
Funksjon:	Sykehjem

**Beskrivelse/merknader:** Moderne institusjonsbygning.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Gimlebakken 1-3

Klasse: C

Byggeår:	1918-19
Arkitekt:	Torbjørn Alvsaker
Byggherre:	A/S Gode Hjem
Hovedmateriale:	Tre/mur
Etasjer:	1½
Funksjon:	Boliger

**Vurdering:** En tidstypisk og nokså opprinnelig tomannsbolig med preg av jugend/klassisisme. Huset inngår i verneområdet Idrettsveien/Gimlebakken. Se Idrettsveien 1-13 m. m.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet

## Gimlebakken 4

Klasse: C

Byggeår:	1800-tallet?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1938: Takoppbygg og utvidelse av kjøkken. 1973: Vindusendring. 1975: Garasje.

**Vurdering:** Eldre bolighus av vestlandstypen. Alderen er usikker, men huset ble skilt ut fra Gimle gård i 1926. Huset er nokså ombygd, men har likevel en viss miljøverdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Gimlebakken 5

Klasse: C

Byggeår:	1800-tallet
Tidligere adresse:	Haukelandsveien 31h
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1964: Vindusendring.

**Vurdering:** Bolighus i sveitserstil, trolig fra omkring århundreskiftet, og slik en representant for den eldste bebyggelsen i området ved tidligere Gimle gård. Huset inngår i verneområdet Idrettsveien/Gimlebakken. Se Idrettsveien 1-13 m. m.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Gimlebakken 7-13

Klasse: C

Byggeår:	Ca. 1921
Arkitekt:	T. Alvsaker
Byggherre:	A/S Gimleparkens byggeselskap
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Boliger

**Vurdering:** Et tidstypisk toetasjers rekkehus med valmtak og klassisistiske detaljer. På forsiden av huset er det små forhager, og inne i kvartalet smale og dype bakhager. Huset inneholder tilsammen 8 fireroms leiligheter. Huset inngår i verneområdet Idrettsveien/Gimlebakken. Se Idrettsveien 1-13 m. m.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Gimlebakken 12B

Byggeår:	1928
Arkitekt:	P. Thaarup Pedersen
Byggherre:	Gregorson
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Tomannsbolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.



## Gimlebakken 14A

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** T. Alvsaker  
**Byggherre:** Geelmuyden  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimlebakken 16-18

Klasse: C

**Byggeår:** ca. 1921  
**Arkitekt:** T. Alvsaker  
**Byggherre:** A/S Gimleparken Byggeselskap  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** En svært opprinnelig tomannsbolig med valmtak og klassisistiske detaljer og med fine arkitektoniske kvaliteter.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Gimlebakken 21-27

Klasse: C

**Byggeår:** 1930  
**Arkitekt:** H. Tønjum  
**Byggherre:** Johannes O. Hatlestad  
**Tidligere adresse:** Ibsensgate 11A og Gimleveien 34  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Boliger

**Vurdering:** Fint utformet rekkehus med preg av nyklassisisme og med boligene lagt i en trappeform. Huset ble byggeanmeldt i 1930.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Gimleveien 1-3

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** Wilhelm E. Trumpy  
**Byggherre:** Trumpy  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Tomannsbolig

**Litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 5

**Byggeår:** 1929  
**Arkitekt:** Ole Landmark  
**Byggherre:** Alf Bøen?  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Tomannsbolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 40

**Byggeår:** 1929  
**Arkitekt:** T. Alvsaker  
**Byggherre:** Alvsaker  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 42

**Byggeår:** 1929  
**Arkitekt:** T. Alvsaker  
**Byggherre:** Alvsaker  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 44

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** Thaarup Pedersen  
**Byggherre:** Horvei  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Relativt opprinnelig bolighus med detaljer i empire.

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 46

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** Thaarup Pedersen  
**Byggherre:** Neustdal  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Relativt opprinnelig bolighus med detaljer i empire.

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 47

**Byggeår:** 1929  
**Arkitekt:** Wilhelm E. Trumpy  
**Byggherre:** Rasmussen  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---



## Gimleveien 48-50

Byggeår: 1928  
Arkitekt: Thaarup Pedersen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Tomannsbolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 49

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Wilhelm E. Trumpy  
Byggherre: Tunold  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 51

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Wilhelm E. Trumpy  
Byggherre: Nielsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 52-54

Byggeår: 1928  
Arkitekt: Thaarup Pedersen  
Byggherre: Borlaug Pedersen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Tomannsbolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 53

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Wilhelm E. Trumpy  
Byggherre: Andersen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 55

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Wilhelm E. Trumpy  
Byggherre: Austrheim  
Hovedmateriale: Tre

Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gimleveien 57

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Wilhelm E. Trumpy  
Byggherre: Hjort  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Gjøsvei 4-40 m. m.

Klasse: C

Byggeår: 1933  
Arkitekt: Boligarkitekt Jon Knudsen  
Byggherre: Boligrådet/Bergen kommunale selvbyggerkomité  
Tidligere adresse: Fridalsveien 12  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Bebyggelsen på øvre side av Gjøsvei og i de tre kvartalene nedenfor ble i henhold til reguleringsplanen fra 1922 bygd ut med "mere bymessig bebyggelse". Bebyggelsesplanen ble utarbeidet av boligarkitekt Jon Knudsen i 1931, og området skulle bestå av boliger og endel forretninger. Boligområdet var det siste som ble bygd ut av Bergen kommune, og trolig på grunn av økonomiske årsaker trakk utbyggingen i langdrag.

Gjøsvei 6-40 ble bygd i 1932-33 og består av et rekkehus i mur plassert i en myk bue lang Gjøsvei. I følge tegninger hadde husene opprinnelig et lett klassiserende preg, men det meste av detaljer er i dag skrelt vekk. Ut mot gaten er det små forhager, og på baksiden er det smale og dype hager.

Gjøsvei 4 ble bygd i 1934 med Thaarup Pedersen som arkitekt, men bebyggelsen langs Boalthsvei, Slettebakksveien og Pavelsvei først ble fullført av BOB i 1950-årene.

**Forandringer:** 1979: Vindusendring.

**Vurdering:** Boligområdet er et av de få områdene innen reguleringsplanområdet som ble bygd ut med det som i perioden ble kalt "mere bymessig bebyggelse". Særlig kommer dette fram gjennom bebyggelsen langs Gjøsvei. Området er svært typisk for tidens bolig og byplanlegging med rekkehusbebyggelse plassert i ytterkant av kvartalene, adskilt fra gaten med små forhager og med større hagearealer inne i kvartalet. Se også Gjøsvei 5-9 og 11-21.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

## Gjøsvei 5-9 m. m.

Klasse: C

Byggeår: ca. 1950  
Arkitekt: Ole Landmark



<b>Byggherre:</b>	Borgemes Byggekoloni av 1920 A/S
<b>Hovedmateriale:</b>	Mur
<b>Etasjer:</b>	2-3
<b>Funksjon:</b>	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Boligkomplekset ble byggeanmeldt i 1949, og ligger langs Gjøasvei, Boalhsvet, Astrupsvei og Ernst Saarsvei. Komplekset er bygd ut i henhold til Jon Knudsens bebyggelsesplan fra 1931, og består av 2/3 etasjers husrekker plassert rundt et større, lukket gårdsrom. Husene har en enkel utforming med detaljer i nyrenessanse. Hjørnehuset nr. 9 ble først byggeanmeldt i 1955.

**Vurdering:** Se Gjøasvei 4-40 m. m.

## Gjøasvei 11-21 m. m Klasse: C

<b>Byggeår:</b>	ca. 1933
<b>Arkitekt:</b>	Boligarkitekt Jon Knudsen
<b>Byggherre:</b>	Bergen kommunale selvbyggerkomité
<b>Hovedmateriale:</b>	Mur
<b>Etasjer:</b>	2
<b>Funksjon:</b>	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Kvartalet er langt mere åpent enn Gjøasvei 5-9 m. m. og består av toetasjers rekkehus plassert langs Gjøasvei, Ernst Saarsvei og Pavelsvei. Husene bærer i likhet med Gjøasvei 4-40 preg av å ha blitt bygd i overgangsfasen mellom klassisismen og funksjonalismen. Foran husene er det små forhager, og inne i det relativt åpne kvartalet er det det smale og dypere bakhager. En liten stikkvei fører fra Gjøasvei og inn i kvartalet.

**Vurdering:** Se Gjøasvei 4-40 m. m.

## Gjøasvei 41-57 m. m

<b>Byggeår:</b>	1937-
<b>Arkitekt:</b>	Thaarup Pedersen
<b>Byggherre:</b>	Bergen kommunale selvbyggerkomité
<b>Hovedmateriale:</b>	Mur
<b>Etasjer:</b>	2
<b>Funksjon:</b>	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Husene er plassert langs Gjøasvei, Pavelsvei og Astrupsvei, og kvartalet har store likheter med Gjøasvei 11-21, men har fått et mere åpent preg. Husene ble bygd i flere etapper. Rekken langs Gjøasvei var fullført i 1937, mens de andre husrekke er bygd noe senere.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Hagerupsvei 17 Klasse: B

Langhaugen videregående skole

<b>Byggeår:</b>	1961
<b>Arkitekt:</b>	Byarkitekt Eystein Michaelsen
<b>Byggherre:</b>	Bergen kommune
<b>Hovedmateriale:</b>	Mur
<b>Etasjer:</b>	3

**Funksjon:** Skole

**Beskrivelse/merknader:** Skolen ble av byarkitekten beskrevet som "en hallskole etter fagromprinsippet" med undervisningsrommene gruppert rundt en toetasjers åpen sentralhall. Skolen er utformet i et modernistisk formspråk med bruk av keramiske fliser i fasaden.

**Vurdering:** En svært opprinnelig og tidstypisk skolebygning fra perioden med fine arkitektoniske kvaliteter.

**Kilder/litteratur:** BKF 1958, Fossen og Grønli 1985, s. 74.

## Haukelandveien 34 Klasse: B

<b>Byggeår:</b>	1800-tallet
<b>Tidligere adresse:</b>	Vognstølen, 14/16, 19, 64 og 65
<b>Hovedmateriale:</b>	Tre
<b>Etasjer:</b>	1½
<b>Funksjon:</b>	Bolig

**Forandringer:** 1917: Veranda bygd inn og ombygging av hagetrapp. 1921: Stallbygningen flyttet og bygd om til garasje. 1954: Den tidligere stallbygningen bygd om til kontor.

**Vurdering:** En av de få større sveitservillaene i området, trolig fra omkring århundreskiftet. Til eiendommen hører det også en tidligere stallbygning fra 1912. Både hovedhuset og den tidligere stallbygningen er verneverdige representanter for den tidligste villabebyggelsen i bydelen.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Haukelandsveien 36A Klasse: B

<b>Byggeår:</b>	1800-tallet
<b>Hovedmateriale:</b>	Tre
<b>Etasjer:</b>	1½
<b>Funksjon:</b>	Bolig

**Forandringer:** 1940: Ene arken forandret til flatt tak og forlenget. Nytt vindfang. 1945: Utbygning av husets ene hjørne.

**Vurdering:** Et av de største sveitserhusene i området, trolig fra omkring århundreskiftet, med tilhørende uthus og en tidligere stallbygning. Huset har beholdt mye av sitt opprinnelige preg. Stallbygningen har adresse Haukelandsveien 38X og blir idag brukt som kontor. Anlegget representerer den tidligste villabebyggelsen i området og er verneverdig.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Haukelandsveien 37

<b>Byggeår:</b>	1915
<b>Arkitekt:</b>	Olaf Jahnsen
<b>Byggherre:</b>	Bjørnevold
<b>Hovedmateriale:</b>	Tre
<b>Etasjer:</b>	1½
<b>Funksjon:</b>	Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.



## Haukelandsveien 39

Byggeår:	1915
Arkitekt:	Olaf Jahnsen
Byggherre:	Bjørnevold
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Villa

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Haukelandsveien 40I-H Klasse: B

Byggeår:	1933
Tidligere adresse:	Haukelandsveien 42X og 40A
Arkitekt:	T. Alvsaker
Byggherre:	T. Alvsaker
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Boliger

**Vurdering:** Et tidstypisk og svært autentisk vertikaldelt rekkehus med en nyklassisistisk utforming og fine arkitektoniske kvaliteter. Del av et mindre boligområde som består av fire mindre rekkehus plassert i to rekker langs en liten stikkvei fra Vognstølen, men de andre husene er nokså forandret.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

## Haukelandsveien 48

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Større sveitervilla, trolig fra slutten av 1800-tallet. Huset har endel fine detaljer, men er nokså ombygd og har mistet mye av sitt opprinnelige utseende.

---

## Henrik Jægersvei 11A-C og 13D-F

Byggeår:	ca. 1963
Arkitekt:	Myklebust og Simonæs
Byggherre:	Byggelaget Henrik Jægersvei og Natlandsveien 127
Hovedmateriale:	Tre/mur
Etasjer:	1
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** To rekkehus med tilsammen ti leiligheter plassert i trappesform i skrånende terreng.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

## Ibsensgate 95

Byggeår:	1920
Arkitekt:	Olaf Jahnsen
Byggherre:	Haukelands Eneboliger
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½

Funksjon: Bolig

Kilder/litteratur: Norsk Kunstnerleksikon 1982.

---

## Ibsensgate 97

Byggeår:	1920
Arkitekt:	Olaf Jahnsen
Byggherre:	Haukelands Eneboliger
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Ibsensgate 107

Byggeår:	1928
Arkitekt:	Per Grieg
Byggherre:	H. Olsen
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Tomannsbolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932, Norsk kunstnerleksikon 1982.

---

## Ibsensgate 109

Byggeår:	1928
Arkitekt:	Per Grieg
Byggherre:	Grimseid
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932, Norsk kunstnerleksikon 1982.

---

## Ibsensgate 110

Byggeår:	1920
Arkitekt:	Muri
Byggherre:	Chr. Torp
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Forandringer: 1922: Tilbygg ved Muri.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

## Ibsensgate 112

Byggeår:	1916
Arkitekt:	Egill Reimers
Byggherre:	Chr. Stoltz
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig



### Ibsensgate 113A

Klasse: B

Tidl. Gimle Hovedgård (14/6)

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Gimle gård lå tidligere under Landås, men ble skilt ut som egen gård i 1853. På en kartskisse fra 1916 er våningshuset på gården merket av som gartner Dankert Skagens våningshus, og det lå da en løebygning nordvest for huset, samt diverse drivhus. Ca. 1916 ble eiendommen utparsellert til tomter, og i dag står bare våningshuset igjen: et stort sveitserhus med midtgangspan, trolig fra siste halvdel av 1800-tallet. Huset var endel år i kommunalt eie og er bl. a. blitt brukt som reservelegebolig av Haukeland sykehus. Huset er nå kjøpt av private, og er under rehabilitering.

**Forandringer:** Påbygd to fløyer mot nordvest og sørvest, muligens i forbindelse med innredning av flere leiligheter i huset. 1916, 1917 og 1939: Innvendige forandringer. 1917: forandringsarbeider ved byarkitekt K. Hassel.

**Vurdering:** Huset er nokså opprinnelig, og er et av de få gårdshusene som er bevart i området. Huset har slik stor historisk verdi, og er absolutt verneverdig.

Kilder/litteratur: SEFRAK-registeret, byggemeldingsarkivet.

### Ibsensgate 114

Byggeår:	1918
Arkitekt:	Anton Reimers Meyer
Byggherre:	A. Blutecher
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Ibsensgate 115

Byggeår:	1919
Arkitekt:	Olaf Jahnsen
Byggherre:	Johnsen
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Tomannsbolig i mur med valmtak og klassisistiske detaljer.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Ibsensgate 117

Byggeår:	1917
Arkitekt:	Olaf Jahnsen
Byggherre:	Sletten
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Ibsensgate 118

Byggeår:	1916
Arkitekt:	Kavli og Krogseth
Byggherre:	Edv. Johannessen
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Større villa med mansardtak og preg av jugend/nybarokk.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Ibsensgate 119

Byggeår:	1914
Arkitekt:	Byggmester S. Lunde
Byggherre:	Byggmester S. Lunde
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Bolighus i jugendstil. Eiendommen utskilt fra Gimle gård.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

### Ibsensgate 121

Byggeår:	1915?
Arkitekt:	Sigurd Lunde
Byggherre:	Gartner D. Skagen
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1980: To mindre tilbygg og terrasse.

**Beskrivelse/merknader:** Villa i nybarokk. Det lille huset som ligger langs Gimlebakken hører også til eiendommen. Dette ble bygd som hønsehus i 1917, men ble påbygd og innredet til melk- og brødotsalg i 1923.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.



## Ibsensgate 127

Byggeår:	1914
Arkitekt:	I. Danielsen
Byggherre:	C. Karlsen
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Forandringer: 1919: Nytt karnapp.

Beskrivelse/merknader: Nyromantisk villa med enkelte fine detaljer. Eiendommen utskilt fra Gimle (36/71).

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Idrettsveien 1-13 m. m.

Klasse: B

Byggeår:	1918-19
Arkitekt:	Torbjørn Alvsaker
Byggherre:	A/S Gode Hjem
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Boliger

Beskrivelse/merknader: Byggeselskapet A/S Gode hjem hadde i 1918 planer om å bygge ut et større område mellom Idrettsveien og Gimleveien. Situasjonsplanen omfattet i alt 12 større og mindre rekkehus, men bare Idrettsveien 1-13 og Gimlebakken 1-3 ble bygd. Med byggingen av rekkehuset Gimlebakken 7-13 og dobbelthusene på nedsiden av Gimlebakken ca. 1921 ble utbyggingen delvis fullført, fremdeles med Alvsaker som arkitekt, men med byggeselskapet A/S Gimleparken som byggherre. Utbyggingen avvek noe i forhold til opprinnelig bebyggelsesplan, og hustypene var også enklere.

Idrettsveien 1-13 er et særpreget rekkehus i pusset mur med en engelskinspirert utforming og med detaljer i jugend. Leilighetene går over to plan og er relativt store. På fremsiden av huset er det relativt store forhager, og på baksiden støter hagene opp mot en liten stikkvei som fører fra Gimlebakken og inn i kvartalet. Dobbelt huset Gimlebakken 1-3 har fått noe av det samme stilpreget, men er mere tradisjonell i utformingen.

Vurdering: Særlig rekkehuset har høy egenverdi, men også hele kvartalet har fått en særpreget og samtidig karakteristisk utforming. Se ellers Gimlebakken 1-3, 5 og 7-13.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet, BKF 1919/20 I, s. 879.

## Idrettsveien 4

Byggeår:	1914
Arkitekt:	I. Danielsen
Byggherre:	A/S Stærlien
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Beskrivelse/merknader: Bolighus med preg av jugend/klassisme.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Idrettsveien 16

Christiegården/Fridalen gård

Klasse: A2/B

Byggeår:	1700/1800-tallet
Tidligere adresse:	Slettebakkveien 1S
Funksjon:	Skole/barnchage

Beskrivelse/merknader: Fridalen gård, senere kalt Christiegården, var tidligere en del av Landås hovedgård. Gården ble ryddet rundt 1800 og ble skilt ut som egen gård i 1853 da den store eindommen Landås-Haukeland ble delt. Samme året ble gården kjøpt av tollkasserer W. H. Christie, som da hadde forpaktet gården noen år. Christie fikk oppført flere nye bygninger på gården, dyrket opp og fikk trebeplantet store områder og anla også, sammen med broren, Christieparken.

Gårdsanlegget består i dag av våningshus, drengestue og løe (ombygd). Våningshuset ble flyttet fra Nordfjord av pakter Høyer rundt 1800, men ble senere påbygd av Christie ("Nystuen"), og er et lite langstrakt våningshus av vestlandstypen. Christie fikk også oppført drengestuen på oversiden av huset, løa og et ildhus (revet). Omtrent der hvor Årstad brannstasjon ligger, bygde Christie en liten støl med løe. Hele det tidligere gårdsanlegget blir i dag brukt som daghjem og skole for psykisk utviklingshemmede.

Forandringer: Endel endringer etter at Røde Kors barnehjelp overtok gården, bl. a. er løebygningen ombygd til terapibygning og drengestuen påbygd mot sør. I tillegg innvendige forandringer.

Vurdering: Christiegården er på tross av endel endringer fremdeles et relativt komplett gårdsanlegg, og plasseringen ved parken gjør at anlegget får en helt spesiell historiefortellende funksjon. Bygningene har også egenverdi, og våningshuset er plassert i vernekategori A2, mens uthusbygningene er plassert i vernekategori B.

Kilder/litteratur: Berg 1924, s. 122, byggemeldingsarkivet.

## Idrettsveien 16

Daghjem/skole

Byggeår:	1969-70
Arkitekt:	T. Alvsaker og E. Vaardal Lunde
Byggherre:	Bergen Røde Kors Barnehjelp
Hovedmateriale:	Betong
Etasjer:	3
Funksjon:	Daghjem/skole

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet

## Idrettsveien 21A

Byggeår:	1925
Arkitekt:	Olaf Jahnsen
Byggherre:	J. Lunde
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.



## Idrettsveien 25

**Byggeår:** 1927  
**Arkitekt:** S. Hals Frølich  
**Byggherre:** F. Fromreide  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2½  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Idrettsveien 34

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** Hals Frølich  
**Byggherre:** P. Andersen  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Enkelt bolighus med saltak og brukket gavl.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Idrettsveien 36

**Byggeår:** 1927  
**Tidligere adresse:** Fridalen 2  
**Arkitekt:** Bjarne Skjensvold  
**Byggherre:** Sjur Johnsen  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1983: Tilbygg/garasje.

**Vurdering:** En liten enkel tomannsbolig med symmetrisk fasade og arkoppbygg.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Idrettsveien 42

**Byggeår:** 1927  
**Arkitekt:** Kristian Bjerknes og Lahn Johannessen  
**Byggherre:** Løland  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Idrettsveien 44

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** Schumann Olsen  
**Byggherre:** J. v. d. Fehr  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1973: Tilbygg/fasadeendring

**Beskrivelse/merknader:** Nyklassistisk tomannsbolig med symmetrisk fasade og arkoppbygg.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet

---

## Idrettsveien 46

**Byggeår:** 1927  
**Arkitekt:** O. Schumann Olsen  
**Byggherre:** Garmandslund  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

---

## Idrettsveien 48

**Byggeår:** 1928  
**Arkitekt:** Sigurd Lunde  
**Byggherre:** T. Aarhus  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Kilder/litteratur:** Norsk kunstnerleksikon 1982.

---

## Idrettsveien 50

**Byggeår:** ca. 1928  
**Arkitekt:** M. Søråas  
**Byggherre:** Helge Moe  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Enkel villa med symmetrisk fasade og arkoppbygg. Detaljer i empire.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Idrettsveien 52

**Byggeår:** 1925  
**Arkitekt:** Paul Lambach  
**Byggherre:** Helge Rustad  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1933: Garasje. 1983: Nytt vindfang. 1985: Ny terrasse. Vindusendring.

**Beskrivelse/merknader:** Tomannsbolig med brukket gavl, arkoppbygg og klassistiske detaljer. Opprinnelig forretningslokaler i kjelleretasjen.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.



## Inndalsveien 22

Kronstad stasjon

Klasse: A2

Byggeår:	1913
Arkitekt:	Egill Reimers
Byggherre:	NSB
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2

**Beskrivelse/merknader:** I samband med åpningen av Vossebanen i 1898 ble det bygd jernbanestasjon i Solheimsviken, men ved omleggingen av jernbanelinjen i 1910, ble det vedtatt å flytte stasjonen til Kronstad. Bygningen ble oppført i 1913 etter tegninger av arkitekt Egill Reimers, som vant 2. premie i en lokal arkitektkonkurranse om forstadsbanene nærmest Bergen. Det er visse avvik i stilpreget mellom tegningene og den ferdige bygningen. Mens tegningene viser en nybarokk bygning, er den ferdige bygningen mere preget av nyklassismen. Kronstad stasjon har siden nedleggelsen blitt brukt som bolig.

**Vurdering:** Kronstad stasjonsbygning er den eneste bevarte stasjonsbygningen nær Bergen som har beholdt sitt opprinnelige preg. Minde stasjon, som var av samme type, er revet, og Hop stasjon er ombygd til kontorformål. Kronstad stasjonsbygning har fine arkitektoniske kvaliteter og både eksteriør og interiør er godt bevart. Bygningen er vurdert som fredningsverdig.

**Kilder/litteratur:** "NSB - Registrering av bygninger" 1980, "Arkitektur og dekorativ kunst" 1911-12, s. 178-82, Bing 1922, s. 145, BT 7. 10. 89.

## Inndalsveien 22

Kronstad verksted

Klasse: B

Byggeår:	1909-25
Arkitekt:	P. Thane
Hovedmateriale:	Tegl
Etasjer:	1½-2
Funksjon:	Verksteder/lager/velferdsbygning

**Beskrivelse/merknader:** I forbindelse med åpningen av Bergensbanen i 1909 ble det bygd nytt jernbaneverksted på Kronstad. Rundt 1920 ble verkstedet utvidet med flere verkstedshaller. Verkstedshallene er bygd i nyromansk stil med rød upusset teglstein og rektangulære og flatbuede vinduer i jern. De store hallene er overdekket av lange saltak, ofte med overlys, noe som ga bakgrunnen for de karakteristiske gavlpartiene. I allfall tre av bygningene er tegnet av NSBs arkitekt fra Kristiania, P. Thane. Dette gjelder vogn-, salmaker-, snekker- og malerverkstedet fra 1909, lokomotiv- og maskinverkstedet fra 1909 og kjel- og plateverkstedet fra 1921. Vognrevisjonsverkstedet fra 1925 er oppført med NSB - Bergen distrikt som arkitekt, mens lageret nærmest kontor- og velferdsbygningen er udatert.

**Vurdering:** Verkstedsbygningene er typiske og gode eksempler på tidens industri- og jernbanearkitektur og representerer en bygningstype som det er bevart relativt få eksempler av i Bergen. Tre av bygningene er svært opprinnelige og har høy verneverdi. Dette gjelder kjel- og plateverkstedet fra 1921, vognrevisjonsverkstedet fra 1925 og den mindre lagerbygningen. De midtre verkstedsbygningene derimot er endel ombygd.

**Kilder/litteratur:** "NSB - Registrering av bygninger" 1980, Achen 1986, s. 94 og ill. nr. 62.

## Inndalsveien 22

Kontor- og velferdsbygg

Byggeår:	1953
Arkitekt:	Kåre Frølich
Byggherre:	NSB
Hovedmateriale:	Betong
Etasjer:	3
Funksjon:	Kontor- og velferdsbygg

**Forandringer:** 1980: Utskiftning av vinduer.

**Kilder/litteratur:** "NSB - Registrering av bygninger" 1980.

## Inndalsveien 36C

Byggeår:	1923
Arkitekt:	O. Schumann Olsen
Byggherre:	A. Olsen
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

## Inndalsveien 38

Klasse: C

Byggeår:	1900-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Stort bolighus i tre med forretningslokaler i 1. etasje. Ingen opplysninger om byggeår etc. i byggemeldigsarkivet, men huset er trolig fra første del av 1900-tallet. Muligens byggmesterhus. Huset har ingen spesiell verneverdi, men grenser til verneområdet Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og inngår som en naturlig del av dette.

## Inndalsveien 40

Klasse: C

Byggeår:	1920
Arkitekt:	Sigurd Lunde
Byggherre:	Anders Tangen
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Tidstypisk bolighus med valmtak og klassisistiske detaljer. Forretningslokaler i 1. etasje. Huset grenser til verneområdet Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og inngår som en naturlig del av dette.

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

## Inndalsveien 102-124

Klasse: C

Byggeår:	1939-40
Tidligere adresse:	Inndalsveien 68
Arkitekt:	Ole Halvorsen
Byggherre:	Bergens Eiendomskompani
Hovedmateriale:	Tre



Etasjer: 3  
Funksjon: Boliger

**Beskrivelse/merknader:** To rekker med treetasjers boligblokker plassert langs Inndalsveien i en svak trappeform. Del av et større anlegg som består av boligblokker plassert i ytterkant av kvartalet Inndalsveien, Fridalsveien, Bendixensvei, samt i området sør for Nicolaysensvei. I krysset Inndalsveien-Fridalsveien er den ene husrekken trukket tilbake slik at det dannes en liten plass foran forretningene langs Fridalsveien. Arkitekt Ole Halvorsen tegnet både bebyggelsesplan og bygninger, men bare deler av anlegget ble fullført i henhold til opprinnelige planer.

**Vurdering:** En variert og tidstypisk rekke med boligblokker med en sentral beliggenhet, og karakteristiske for arkitektens samtidige arbeider. Inndalsveien 102-124 er også svært opprinnelige i forhold til f. eks. blokkene langs Fridalsveien.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Joachim Lampesvei 30

Klasse: C

**Byggeår:** 1954  
**Arkitekt:** Jørgen Aall og Harald Løkeland  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 1  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** : Modernistisk villa med fine arkitektoniske kvaliteter.

**Kilder/litteratur:** Kloster 1958, s. 167-168.

## Johan Hjortsvei 14-42 m. m.

Søre Slettebakken boligblokker

**Byggeår:** 1960  
**Arkitekt:** Aal og Løkeland  
**Byggherre:** Bergen Boligselskap  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 12/10/4/3  
**Funksjon:** Boligblokker

**Beskrivelse/merknader:** Søre Slettebakken var det siste store sammenhengende byggefeltet i Bergensdalen i planperioden, og området kom til å få en langt høyere utnyttelse enn hva som var planlagt i reguleringsplanen fra 1950. I 1956 ble det vedtatt en ny detaljreguleringsplan, som igjen ble revidert flere ganger. Det endelige vedtaket i 1959 innebar en fordobling av leilighetstallet i forhold til opprinnelige planer.

Søre Slettebakken ble i hovedsak utbygd av BOB og Vestlandske Boligbyggelag og i likhet med Mannsverkutbyggingen ble det tatt i bruk prefabrikerte elementer. BOB sitt prosjekt har adresse Johan Hjortsvei 14-42, Vilhelm Bjerknesvei 47-57 og Armauer Hansensvei 1-3 og 15-17 og omfatter ti treetasjers lavblokker og to tietasjers høyblokker.

**Kilder/litteratur:** Fossen og Grønlie 1985, s. 595 og 599, Byggekunst 1965, s. 70, "Bergen - en arkitektur guide" 1970, s. 30, Johnsen 1992, s. 154 og Dahl 1992.

Johan Sverderupsvei 1-17 m. m.  
"Inndalsveien 51A"

Klasse: C

**Byggeår:** 1921  
**Arkitekt:** Jens Bull  
**Byggherre:** Bergen kommune  
**Tidligere adresse:** Inndalsveien 51A  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Boligområdet omfatter Johan Sverderupsvei 1-17 og 2-16, Inndalsveien 42-48, Fredrik Stangsvei 3 og 5 og Markus Tranesvei 1-7, og var det første småhusområdet Bergen kommune bygde. Anlegget består av 15 bygninger med tilsammen 50 2-3 roms leiligheter fordelt på tre husrekker, fire enkelthus og åtte dobbelthus. Rekkehusene inneholder to vertikaldelte leiligheter og to endehus med en leilighet i hver etasje. Dobbeltusene er av to typer, begge med halvvalmet tak med svai, takarker og verandaer. Enkelthusene er enkle, tilnærmet kvadratiske hus med saltak. Samtlige leiligheter hadde bad i kjelleren. Arkitektonisk er bygningene preget av lokale stilforbilder fra rundt 1800, men bygningene inneholder også endel elementer fra samtidig tysk og engelsk boligarkitektur. Bebyggelsesplanen er nokså konvensjonell med husene plassert med langfasaden langs tre gater, men vi finner også visse karakteristiske trekk fra den engelske hagebyen som sekkegate og bruk av fondeffekt.

**Forandring:** Endel vinduer og inngangsdører skiftet, noen hus panelt om og opprinnelig detaljering fjernet. Enkelte av husene er tilnærmet uforandret som f. eks. Johan Sverderupsvei 13-15 og 17 og Inndalsveien 46 og 48.

**Vurdering:** Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. er et enhetlig, men variert småhusområde hvor både bebyggelsesplan og bygninger viser påvirkningen fra, og forsøk på en lokal tilpasning til, de nye ideene om egne-hjem og hagebyer. Området er også interessant som det første småhusanlegget bygd av Bergen kommune, og vitner slik om en ny epoke i den sosiale boligbyggingens historie. Boligene ble forøvrig kritisert for å ha altfor høy standard.

**Kilder/litteratur:** Jacobsen 1990, s. 150 og katalog nr. 7

## Johan Sverderupsvei 18-20

Klasse: C

**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandring:** 1988: Påbygg mot nord. Nye vinduer.

**Vurdering:** Ingen opplysninger om byggeår m. v. i byggemeldingsarkivet. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdene Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og St. Olavsvei 61-171 m. m. (Nymark).

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Johan Sverderupsvei 22

Klasse: C

**Byggeår:** 1914  
**Arkitekt:** Aarstad  
**Byggherre:** Petra Olsen



Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: Påbygd og nye vinduer.

Vurdering: Et enkelt utformet bolighus med symmetrisk fasade, arkoppbygg, og enkelte jugendelementer. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdene Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og St. Olavsvei 61-171 m. m. (Nymark).

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Johan Sverderupsvei 22A Klasse: C

Byggeår: 1931  
Arkitekt: Paul Lambach  
Byggherre: Petra Olsen  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1976: Nye vinduer.

Vurdering: Et toetasjers murhus med valmtak og nyklassisistiske detaljer. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdene Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og St. Olavsvei 61-171 m. m. (Nymark).

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Johan Sverderupsvei 24 Klasse: C

Byggeår: 1800/1900-tallet  
Tidligere adresse: Søndre Kronstad  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1920-årene: Ombygning av bislaget. 1982: Tilbygg.

Vurdering: Mindre bolighus med bratt tak og spor av sveitserstil. Ingen opplysninger om byggeår m. v. i byggemeldingsarkivet. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdene Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og St. Olavsvei 61-171 m. m. (Nymark).

## Johan Sverderupsvei 26 Klasse: C

Byggeår: 1800/1900-tallet  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1969: Vindusendring.

Vurdering: Enkelt bolighus med spor av sveitserstil. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdene Johan Sverderupsvei 1-17 m. m. og St. Olavsvei 61-171 m. m. (Nymark).

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Jomfrustien 3-15 m. m. Klasse: C

Byggeår: 1929-30  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Langhaugen Egne hjem  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Boliger

Beskrivelse/merknader: Boligområdet omfatter Birkeveien 6-18, Jomfrustien 3-15 og Konvallveien 1-3, og består av 14 murvillaer. Jomfrustien 13 er bygd i tre og er trolig satt opp noe senere enn de andre husene. Området er utbygd i henhold til reguleringsplanen fra 1922, og av hensyn til det bratte terrenget er husene plassert i to smale lange kvartaler. Boligområdet var beregnet for middelklassen, og det var planlagt garasje til hver bolig.

Vurdering: Husene er utformet i et klassisistisk formspråk i en slags fri variasjon over stilbetegnelsen "det italienske hus". Boligområdet er svært særpreget, og absolutt verneverdig. Leif Grung tegnet senere flere enkeltvillaer som også hører naturlig inn under bevaringsområdet. Se Jomfrustien 17, 19, 23, 25 og Langhaugen 25 og 27.

Kilder/litteratur: Achen 1986, s. 156, Kloster 1958, s. 142, Urd 1931, nr. 37, s. 528-529, byggemeldingsarkivet.

## Jomfrustien 17 Klasse: C

Byggeår: ca. 1936  
Arkitekt: Leif Grung  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Villa i en slags klassiserende funkis. Se forøvrig Jomfrustien 3-15 m. m.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Jomfrustien 19 Klasse: C

Byggeår: 1934  
Arkitekt: Leif Grung  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Funksjonalistisk villa. Se forøvrig Jomfrustien 3-15 m. m.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Jomfrustien 21 Klasse: C

Byggeår: 1936  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Steinar Madsen  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2



**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Enkel funksivilla med valmtak. Se forøvrig Jomfrustien 3-15 m. m.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Jomfrustien 23

Klasse: C

**Byggeår:** 1939  
**Arkitekt:** Leif Grung  
**Byggherre:** Håkon Søyland  
**Hovedmateriale:** Tre/Mur  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Funksivilla i tre med valmtak. Mur i 1. etasje. Se forøvrig Jomfrustien 3-15 m. m.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Kanonhaugen 25

Klasse: A2

Landås kirke

**Byggeår:** 1966  
**Arkitekt:** Ole Kielland-Lund  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Funksjon:** Kirke

**Beskrivelse/merknader:** Arkitektkonkurransen om utformingen av Landås kirke i 1961 ble vunnet av arkitekt Ole Kielland Lund. Hans vinnerutkast ble lagt til grunn for utbyggingen, men planen ble speilvendt i forhold til opprinnelig plan. Kirkebygningen har et sektorformet kirkerom med kor og alter plassert i sentrum. Langmurens og takets bærekonstruksjoner dannes av radiært stilte skiver som fra begge sider trappes oppover mot rommets midtakse. Takene danner rettvinklede trinn fra skive til skive og stiger mot vest. Fondmuren mot vest er konkavt buet. Kirkerommet er omgitt av kontorer og sakristi, forhall og menighetsal.

**Vurdering:** Kirkebygningen har i likhet med Slettebakken kirke fått en særpregt utforming som vitner om helt nye og utradisjonelle tanker om kirkebyggets utforming. Kirken har gode arkitektoniske kvaliteter, og den frie plasseringen oppe på Kanonhaugen gjør at den fungerer som et landemerke i bydelen.

**Kilder/litteratur:** Lidén og Magerøy 1983, s. 247, Lidén og Magerøy 1990, s. 123, "Bergen - en arkitektur guide", 1970, s. 29, byggemeldingsarkivet.

---

## Kanonhaugen 20

Klasse: A2

**Byggeår:** 1919  
**Arkitekt:** Byggmester Matson  
**Byggherre:** Sofus Madsen  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½/1  
**Funksjon:** Bolig/Museum

**Forandringer:** 1934: Tilbygg mot nord. 1967: Tilbygg; atelier.

**Vurdering:** Huset ble satt opp som bolig og atelier for billedhuggeren Sofus Madsen, og fungerer i dag som bolig og museum.

Huset har en særpregt utforming og er nokså opprinnelig, men huset har først og fremst en viktig kulturhistorisk og symbolsk verdi som bolig og atelier for en av byens fremste billedhuggere.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Kanonhaugen 32

Klasse: C

Nordre Landås (17/32)

**Byggeår:** 1800/1900-tallet  
**Tidligere adresse:** Landåsveien 36D  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** På eldre kart er eiendommen merket av som Nordre Landås. Løa på gården er revet, og det er idag bare våningshuset og uthuset som står igjen. Våningshuset er et relativt stort symmetrisk sveitserhus, trolig fra omkring århundreskiftet.

**Forandringer:** 1965: Nytt trappehus.

**Vurdering:** Våningshuset er nokså opprinnelig, og anlegget har verdi som representant for den eldre gårdsbebyggelsen i området.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Kanonhaugen 36

Klasse: C

**Byggeår:** 1800/1900-tallet  
**Tidligere adresse:** Søndre Landås (17/27)  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1  
**Funksjon:** Uthus

**Vurdering:** Tidligere stallbygning, muligens fra slutten av 1800-tallet eller begynnelsen av 1900-tallet. Den gamle hovedbygningen på eiendommen ble revet i 1925 og nåværende hus satt opp. Stallbygningen virker svært opprinnelig, og har historiefortellende verdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Kanonhaugen 39

Klasse: A1

Landås Hovedgård

**Byggeår:** 1600-tallet  
**Byggherre:** Samuel Hansen Schreuder  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Prestebolig

**Forandringer:** 1810: Ombygd til nåværende utseende.

**Beskrivelse/merknader:** Landås hørte i middelalderen under Kongsgården på Årstad. Senere var Vincent Lunge eier, og Landås lå under Lungegården til 1646, da den ble utskilt som en egen gård og solgt til Peder Paasche. Mesteparten av 1. etasje er fra slutten av 1600-tallet. Huset ble ombygd av Edvard Hagerup på begynnelsen av 1800-tallet, og har detaljer i rokokko, Louis XVI og empire.

**Vurdering:** Bygningen ble tinglyst fredet 27. 05. 1927.



## Kolstien 8A

Tidl. Kolstien gård

Byggeår:	1800-tallet?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Tidligere våningshuset på gården Kolstien, som skal ha blitt ryddet på midten av 1700-tallet. Det ble vedtatt en reguleringsplan for området i 1953, og de andre bygningene på gården ble revet i forbindelse med utbyggingen. Våningshuset kan være fra 1800-tallet, men er svært ombygd og har mistet sitt opprinnelige preg.

**Forandringer:** 1954: Utgraving av kjeller. 1979: Påbygg og ny ark mot vest.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet, Bing 1922, s. 12.

## Kolstien 41

Byggeår:	ca. 1960
Arkitekt:	Aall og Løkeland
Byggherre:	Aaal og Løkeland
Hovedmateriale:	Tre/Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Modernistisk rekkehus med åtte enheter.

**Kilder/litteratur:** Byggekunst 1961, s. 81.

## Konvallveien 7

Byggeår:	ca. 1915
Arkitekt:	Angell
Byggherre:	A. Berg
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** En tidstypisk villa i jugend-barokk, og en av de første villaene i strøket. Huset er opprinnelig, men noe forfallent.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Kristoffer Jansonsvei 2-12

Byggeår:	ca. 1955
Arkitekt:	M. & J. Svenningsson
Byggherre:	Boliglaget Kr. Jansonsvei 2-12 v/ Vestlandske Boligbyggelag
Hovedmateriale:	Mur/betong
Etasjer:	4
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Boligblokk, del av et større område. Se Kristoffer Jansonsvei 14-20 m. m. Blokken ble i 1956 premiert fra Det Nyttige Selskap.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Kristoffer Jansonsvei 14-20 m. m. Klasse: C

Stjernehusene

Byggeår:	1951-52
Arkitekt:	M. & J. Svenningsson
Byggherre:	Ny-Landås Boliglag v./Vestlandske Boligbyggelag
Hovedmateriale:	Mur/betong
Etasjer:	4
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** De åtte stjernehusene er plassert langs Kristoffer Jansonsvei og Natlandsveien og er en del av et større boligområde som ble bygd ut av Ny-Landås Boligbyggelag ved Vestlandske Boligbyggelag i 1951-55. Dette omfatter bebyggelsen langs Kristoffer Jansonsvei, Nordahl Rofsensvei og Natlandsveien og ellers av mer tradisjonelle 3-4 etasjers blokker, toetasjers fleremansboliger, eneboliger og rekkehus. Sammenstillingen av ulike hustyper representerte et ønske om å skape et variert og miljøskapende boligområde, og det ble lagt vekt på å tilpasse bebyggelsen til terrenget. Helhetsinntrykket er imidlertid noe "rotete". Flere av husene er også nokså forandret.

**Vurdering:** Også stjernehusene har mistet endel av sitt opprinnelige utseende. Vinduene er skiftet ut og verandaene er forandret. Husene har likevel en viss arkitekturhistorisk og kulturhistorisk verdi. Hustypen representerer et ønske om å skape leiligheter med mere lys og luft enn den tradisjonelle blokkbebyggelsen kunne gi, og var f. eks. et vanlig innslag i svenske drabantbyer allerede på 1940-tallet. I Bergen ble stjernehusene på Landås nærmest et begrep, og leilighetene ble svært ettertraktet.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet, Kloster 1958, s. 160, Fossen og Grønlie 1985, s. 594.

## Kristofer Jansonsvei 55-71 Klasse: A2

"De gamles by"

Byggeår:	1956-57
Arkitekt:	Byarkitekt Eystein Michaelsen
Byggherre:	Bergen kommune
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Aldersboliger

**Beskrivelse/merknader:** I 1950 ble det foreslått at Boligrådet i Bergen skulle reservere et kommunalt tomteareale på Slettebakken til bygging av eldreboliger. Boligområdet sto ferdig i 1956-57 og var det første av sitt slag i Bergen.

Eldreboligene ligger på en haug i området mellom Kristoffer Jansonsvei-Adolf Bergsvei og Wiers Jensensvei og består av lave boligblokker mykt gruppert rundt et felles tun. Blokkene har ulik størrelse og er satt sammen av tilsammen 24 hus med fire leiligheter i hver. Husene er nesten identiske i utformingen: enkle toetasjers murhus med saltak og påsatte karnapper i tre i fasadene. Det er et fint samspill mellom tre og mur, og husene har fått en enkel og klar utforming med fine arkitektoniske detaljer. Stilhis-



torisk representerer bebyggelsen etterkrigstidens funksjonalisme, men husene har også fått et vist lokalt preg.

Leilighetene er på ca. 40 m<sup>2</sup> og inneholder entre, bad og wc, spisekjøkken og stue med sovealkove. Størrelsen ble begrunnet med at leilighetene skulle passe både for ektepar og enslige. I tilknytning til anlegget er det også en "hobbybygning", hvor det bl. a. var separate klubbrom for damer og herrer.

**Vurdering:** Boligområdet har høye arkitektoniske og planleggingsmessige kvaliteter, og er en fin representant for funksjonalismens bolig- og planleggingsideal. Anlegget ble i sin tid også prisbelønt av Norske Arkitekters landsforbund og Det Nyttige Selskap. Bebyggelsen er svært opprinnelig og området har høy verneverdi, også i landssammenheng, og er vurdert som fredningsverdig.

**Kilder/litteratur:** Kloster 1958, s. 157 og 160, BKF 1954, byggemeldingsarkivet.

### Kristoffer Jansonsvei 70

Klasse: C

Tidl. Vestrebø gård (17/17)

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** I senere tid oppsatt ny trapp foran inngangspartiet.

**Beskrivelse/merknader:** Vestrebø gård ble i likhet med Sletten og Nordrehaug (revet) skilt ut fra Mannsverk som eget bruk på 1800-tallet. Bare våningshuset står igjen. Løa ble revet i utbyggingen av blokkebebyggelsen nedenfor rundt 1960.

**Vurdering:** Våningshus med midtgangsplan, trolig fra siste halvdel av 1800-tallet. Huset er relativt opprinnelig, og er verneverdig som del av den gamle gårdsbebyggelsen på Landås.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

### Landåslie 76

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Tidligere adresse:** Landåsveien 44  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1956: Nye vinduer og oppføring av bislag. 1984: Tilbygg/ombygninger mot vest og øst.

**Beskrivelse/merknader:** Lite bolighus i sveitserstil med ark. symmetrisk fasade og midtgangsplan, trolig fra siste halvdel av 1800-tallet. Huset er nokså ombygd.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

### Landåsveien 15

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Lite enkelt sveitserhus, trolig fra omkring århundreskiftet. På eldre kart er huset merket av sammen med et uthus.

### Landåsveien 30-48 m. m.

Klasse: C

**Byggeår:** 1954-59  
**Arkitekt:** Aall og Løkeland  
**Byggherre:** Vestlandske Boligbyggelag  
**Hovedmateriale:** Mur/Tre  
**Etasjer:** 1  
**Funksjon:** Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Rekkehusanlegg som omfatter Landåsveien 30-48 og Lerkeveien 10-32. Husene ble byggeanmeldt i 1954, men ferdigattesten ble først utstedt i 1959.

**Forandringer:** Enkelte hus noe endret.

**Vurdering:** Et svært særpreget modernistisk rekkehusanlegg med utbygde stuer/ inngangspartier plassert i en svak bue langs Landåsveien/Lerkeveien. Husene har høye arkitektoniske kvaliteter og er fint plassert i terrenget.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet og Kloster 1958, s. 160.

### Landåsveien 31

Klasse: B

Ulriken skole

**Byggeår:** 1959  
**Arkitekt:** Eystein Michaelsen  
**Byggherre:** Bergen kommune  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 2/3  
**Funksjon:** Skole

**Beskrivelse/merknader:** Bygningskomplekset er gruppert rundt skoleplassen og består av to fløyer forbundet med en lavere fløy. Bruk av keramiske fliser i inngangsfasaden. Skolen var en kort tid kombinert framhalds- og realskole, før den ble ungdomskole.

**Vurdering:** En tidstypisk og opprinnelig skolebygning fra 1950-tallet. Skoleanlegget er sammen med Landås skole, som ligger ved siden av, vurdert som verneverdig.

**Kilder/litteratur:** Fossen og Grønlie 1985, s. 774, s. 777 og s. 778.

### Landåsveien 33

Klasse: B

Landås skole

**Byggeår:** 1957  
**Arkitekt:** Eystein Michalsen  
**Byggherre:** Bergen kommune  
**Hovedmateriale:** Mur



Etasjer: 3/1  
Funksjon: Skole

Forandringer: 1964: Tilbygg av Kitty Jørstad

Beskrivelse/merknader: Arkitekten forener her pavliongsystemet med det konvensjonelle skolebygget, og har skapt et åpent anlegg med spenning mellom lave og høye motiver. I fasaden mot Landåsveien er det plassert små åttekantete vinduer og keramikk-medaljonger. Landås skole ble bygd som barneskole.

Vurdering: En tidstypisk og opprinnelig skolebygning fra 1950-tallet. Skoleanlegget er sammen med Ulriken skole vurdert som verneverdig.

Kilder/litteratur: Kloster 1958, s. 160, "Bergen - en arkitektur guide" 1970, s. 30.

## Landåsveien 36X

Landåshallen

Byggeår: 1964  
Arkitekt: Kåre Frølich  
Byggherre: Bergen kommune  
Hovedmateriale: Mur/Tre  
Funksjon: Idrettshall

Kilder/litteratur: "Bergen - en arkitektur guide", 1970, s. 30.

## Langhaugen 25

Klasse: C

Byggeår: 1935  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Øyvind Walter  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Funksjonalistisk bolighus. Se forøvrig jomfrustien 3-15 m. m.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Langhaugen 27

Klasse: C

Byggeår: ca. 1935  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Hans Askeland  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Funksjonalistisk bolighus. Se forøvrig Jomfrustien 3-15 m. m.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Lerkeveien 2-8

Byggeår: 1958  
Arkitekt: Aall og Løkeland  
Byggherre: Vestlandske Boligbyggelag

Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 3  
Funksjon: Boligblokk

Forandringer: 1982: Vindusendring

Beskrivelse/merknader: Treetasjers boligblokk med 30 leiligheter, plassert i en svak bue langs Lerkeveien.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Lerkeveien 11-21

Byggeår: 1955-60  
Arkitekt: Myklebust og Simonæs  
Byggherre: Bergens Bolig- og Byggelag  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 3  
Funksjon: Boligblokk

Beskrivelse/merknader: Treetasjers boligblokk. Blokken ble byggeanmeldt i 1955, men ferdigattesten ble først utstedt i 1960.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Nansensvei 8

Klasse: C

Byggeår: ca. 1923  
Tidligere adresse: Fridalen 2  
Arkitekt: Ole Halvorsen  
Byggherre: Torkildsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: ca 1926: Tilbygg. 1955: Utvidelse av ark på nordvestfasaden.

Vurdering: En nokså opprinnelig og karakteristisk villa i nyempire med arkoppbygg og symmetrisk fasade.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Nansensvei 9-11

Byggeår: ca. 1929  
Arkitekt: Ole Landmark  
Byggherre: Frostad og Selvik  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Tomannsbolig med valmtak og klassisistiske detaljer. Huset er endel forandret.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

## Nansensvei 10

Byggeår: ca. 1923  
Arkitekt: Gjølvik  
Byggherre: D. Rache



Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

**Vurdering:** Bolighus med mansardtak og klassisistiske detaljer. Huset er bygd om og har mistet mye av sitt opprinnelige preg.

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

## Nansensvei 12

Klasse: C

Byggeår: 1926  
Arkitekt: Schumann Olsen  
Byggherre: O. og D. Sandal  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

**Vurdering:** En godt bevart og karakteristisk villa i nyempire.

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

## Nansensvei 13

Byggeår: ca. 1927  
Arkitekt: Oscar Halseth  
Byggherre: Halseth  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Mindre enebolig med saltak og klassisistiske detaljer. Huset er påbygd og har fått nye vinduer.

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

## Nansensvei 14

Byggeår: ca. 1927  
Arkitekt: Paul Lambach  
Byggherre: O. Erdal  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Enkelt bolighus i nyempire med saltak, symmetrisk fasade og arkoppbygg.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Nansensvei 15

Byggeår: ca. 1927  
Arkitekt: Oskar Halseth  
Byggherre: E. Ellingsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

**Kilder/litteratur:** Schak Bull 1932.

## Nansensvei 16-18

Byggeår: 1920-årene  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Tomannsbolig med preg av nyklassisisme. Huset er svært ombygd/påbygd og har fullstendig endret karakter.

## Nansensvei 17-19

Klasse: C

Byggeår: ca. 1924  
Arkitekt: T. Alvsaker  
Byggherre: B. og R. Solheim  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

**Vurdering:** En relativt opprinnelig tomannsbolig med mansardtak og klassisistiske detaljer. Huset inngår som en del av verneområdet ved Nansensvei. Se Nansensvei 20-38.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Nansensvei 20-38

Klasse: C

Byggeår: 1927  
Arkitekt: O. Schumann Olsen  
Byggherre: Bokbindernes byggeselskap  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Boliger

**Forandringer:** Flere av verandaene er noe påbygd og vinduer skiftet ut.

**Beskrivelse/merknader:** Boligområdet omfatter Nansensvei 20-22, 24-26, 28-30, 32-34, 33-35, 36-38 og består av seks dobbelthus med fire leiligheter i hver. Husene ble byggeanmeldt i 1927, sammen med Nansensvei 37A som ligger langs blindveien nedenfor. Husene er plassert på begge sider av den svakt buede Nansensvei og har små forhager og større bakhager. Arkitekturen er enkel, og husene er utformet i et klassisistisk formspråk med symmetriske fasader, valmtak og detaljer i empire.

**Vurdering:** Området ble bygd ut i henhold til reguleringsplanen fra 1922. Både hustyper og bebyggelsesplan er svært karakteristisk for 1920-tallets bolig og byplanlegging og representerer en norsk fortolkning av de utenlandske ideene om egne-hjem og hagebybebyggelse. Verneområdet omfatter også Nansensvei 17-19, 21-23, 25-27, 29-31 og 33-35.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Nansensvei 21-23

Klasse: C

Byggeår: ca. 1923  
Arkitekt: Jensen  
Byggherre: K. Milde  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2



Funksjon: Tomannsbolig

Forandringer: 1977: Nye vinduer.

Vurdering: Tomannsbolig med valmtak og klassisistiske detaljer. Huset har mistet endel av sitt opprinnelige preg, men inngår som en del av verneområdet langs Nansensvei. Se Nansensvei 20-38.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

### Nansensvei 25-27

Klasse: C

Byggeår: ca. 1928  
Arkitekt: H. W. Rohde  
Byggherre: Th. Sudmann og Chr. Hansen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Huset, som ble byggeanmeldt i 1928, er en tomannsbolig i tre med mansardtak og nyklassisistiske detaljer. Huset har mistet endel av sitt opprinnelige preg, men inngår som en del av verneområdet langs Nansensvei. Se Nansensvei 20-38.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

### Nansensvei 29-31

Klasse: C

Byggeår: 1928  
Arkitekt: Halseth  
Byggherre: K. Lund og K. Teige  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Tomannsbolig i mur med valmtak og nyklassisistiske detaljer. Huset inngår som en del av verneområdet langs Nansensvei. Se Nansensvei 20-38.

### Nansensvei 37a

Byggeår: ca. 1927  
Arkitekt: Schumann Olsen  
Byggherre: B. O. Gravdal  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: Vindurendringer. 1977: Tilbygg.

Beskrivelse/merknader: Mindre tomannsbolig med saltak og klassisistiske detaljer. Se ellers Nansensvei 20-38.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

### Nansensvei 37b

Byggeår: 1923  
Arkitekt: Fredriksen  
Byggherre: Ingebr. Bøe  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½

Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Mindre tomannsbolig med klassisistiske detaljer. Huset er påbygd i senere tid.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Nansensvei 37C

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Peter Andersen  
Byggherre: Bj. Madsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Enkelt lite bolighus med saltak. Huset er svært ombygd og har mistet mye av sitt opprinnelige preg.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Nansensvei 37d

Byggeår: 1928  
Arkitekt: Oskar Halseth  
Byggherre: F. Konow  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Et relativt opprinnelig bolighus med valmtak og klassisistiske detaljer.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

### Natlandsveien 1-3

"Nystuen"

Byggeår: 1800/1900-tallet  
Tidligere adresse: Landåsveien 1 (14/48)  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2½  
Funksjon: Forretning/bolig

Beskrivelse/merknader: Større bolighus med spor av sveitserstil, trolig fra rundt århundreskiftet. Huset ble i 1916 omtalt som "Nystuen". Huset er påbygd og har mistet mye av sin opprinnelige karakter.

Forandringer: 1916: Nytt vognskur satt opp i tilknytning til stallen. 1933-34: Nye vinduer i butikklokale og installering av wc. 1936: Tilbygg mot nord. 1984: Tilbygg mot sør (bilutstillingslokaler)

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

### Natlandsveien 2A

Klasse: C

Byggeår: ca. 1930  
Hovedmateriale: Mur/tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig/verksted



Vurdering: Tidstypisk bolighus fra ca. 1930 med valmtak med små takarker og med klassisistiske detaljer i fasaden. Huset har fine arkitektoniske kvaliteter og er svært opprinnelig. Skomaker-verksted i 1. etasje.

## Natlandsveien 9

Klasse: C

Byggeår: 1800-tallet  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Vurdering: Lite, enkelt bolighus med detaljer i sveitserstil, trolig fra slutten av 1800-tallet. Huset er påbygd, men har beholdt mye av sitt opprinnelig preg. Huset ligger delvis inne i Fridalsparken, og har kulturhistorisk verdi.

## Natlandsveien 10

Klasse: C

Byggeår: 1800-tallet  
Tidligere adresse: Vognstølen (13/43), Landåsveien 10  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1920: Mur under verandautbygg og ny inngang til vaskekjeller. 1923: Verandaen ombygd. 1950: Søknad om flytting av huset/påbygging.

Vurdering: Et relativt opprinnelig bolighus i sveitserstil, trolig fra rundt århundreskiftet. Til eiendommen hører det også en tidligere hestestall/vognskjul. Anlegget har en kulturhistorisk og miljømessig verdi, og er verneverdig.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Natlandsveien 42-70

"Sandehusene"

Byggeår: 1951-53  
Tidligere adresse: Natlandsveien 52X  
Arkitekt: Tore Tryti  
Byggherre: Landåsleitet boligselskap  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 3  
Funksjon: Boliger

Beskrivelse/merknader: De tre bygningene inngår i reguleringsplanen for Natlandsveien 52X, Landåsveien 51 m. fl. fra 1949. Boligblokkene er, sammen med to av blokkene på motsatt side av Natlandsveien, tegnet av arkitekt Tore Tryti, som her la vekt på rasjonalisering og bruk av billige byggematerialer. Stabell skriver i tidsskriftet Bonytt i 1951 at husene "hører til de bedre eksemplene".

Kilder/litteratur: Stabell 1951, s. 121, Johnsen 1992, s. 123, byggemeldingsarkivet.

## Natlandsveien 76

Landåstorget

Byggeår: 1958-59  
Arkitekt: Aall og Løkeland  
Byggherre: Vestlandske Boligbyggelag  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 12/2  
Funksjon: Forretninger/bank/bibliotek/boliger m. v.

Beskrivelse/merknader: Arealet ved Landåstorget ble regulert i forbindelse med reguleringsplanen for Natlandsveien 52X m. fl. fra 1949, men i 1953 ble området omregulert. Utnyttelsesgraden ble nå høyere, og en fikk bl. a. en fordobling av etasjetallet på høyblokken. Det ferdige komplekset består av et toetasjers butikkbygg og en 12-etasjers høyblokk. Anlegget ble i 1960 premiert fra Det Nyttige Selskap.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet, Fossen og Grønli, s. 594, Johnsen 1992, s. 126.

## Natlandsveien 87-103 m. m.

Mannsverk - Paddemyren boligblokker

Byggeår: 1957-59  
Arkitekt: Aall og Løkeland, Molfrid og Jo Svenningsson  
Byggherre: Bergen kommune/Vestlandske Boligbyggelag  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 4/13  
Funksjon: Boliger/forretninger/garasjer m. m.

Beskrivelse/merknader: På grunn av bl. a. dårlige grunnforhold ble Paddemyren eller Mannsverk unntatt fra reguleringsplanen for Bergensdalens sydlige deler fra 1950, men i 1954 ble det utarbeidet en egen reguleringsplan for området. Planområdet er avgrenset av Natlandsveien, Gerhard Gransvei og Nordahl Rolfsensvei og utbyggingen kom til å bli et pionerprosjekt m. h. t. avansert fundamenteringsteknologi og elementbyggeri. Området viser også den økte utnyttelsesgraden i den siste fasen av drabantbyutbyggingen på Landås.

De opprinnelige planene for Mannsverk gikk ut på å regulere den nordlige delen til depot og verksted for Sporveien, mens den sørlige delen ble regulert til boligbebyggelse. Opprinnelig skulle det bygges tre 8-etasjers stjernehus og en større sammenhengende 4-etasjers boligblokk. Det var videre avsatt plass til to lekeplasser, en barnehage, og i blokkene langs Natlandsveien skulle det innredes butikker. Sporveisanlegget ble bygd som planlagt, men isteden for stjernehusene ble det bygd en 13-etasjers høyblokk og 10 rekkevisse 4-etasjers blokker gruppert rundt felles grøntareal.

Kilder/litteratur: Johnsen 1992, s. 164, Roald 1990, s. 77, Kloster 1958, s. 191

## Natlandsveien 107

Tidl. Bolstad gård

Klasse: C

Byggeår: 1800-tallet?  
Tidligere adresse: Landåsveien 101X  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½



**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Det gamle våningshuset på Bolstad gård. På kart fra 1935 er det i tillegg til våningshuset merket av to uthusbygninger og et stort grisehus, men disse bygningene ble revet i forbindelse med Mannsverkutbyggingen på slutten av 1950-tallet. Bergen kommune drev i flere år med griseoppdrett på eiendommen.

**Forandringer:** 1962: Tilbygg mot sør, trapp mot nord fjernet og hovedinngang flyttet til sørsiden. 1977: Garasje.

**Vurdering:** Våningshuset er av den gamle vestlandstypen med tilbygd sval på ene langveggen og svai på taket. Huset har mistet endel av sitt opprinnelige preg, men har historisk og miljømessig verdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Natlandsveien 11A-F

**Byggeår:** 1962  
**Tidligere adresse:** Landåsveien 101X  
**Arkitekt:** Erling Drange  
**Byggherre:** Byggelaget ved Erling Drange  
**Hovedmateriale:** Mur/tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Boliger

**Beskrivelse/merknader:** To vertikaldelte rekkehus med til sammen seks leiligheter.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Natlandsveien 153

Tidl. Øvre Slettebakken gård (15/2)

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Tidligere adresse:** Landåsveien 151X  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1963: Garasje. 1961: Tilbygg mot vest. 1973: Utskiftning av vinduer

**Beskrivelse/merknader:** Våningshus og løe på Øvre Slettebakken. Gårdsanlegget er merket av på kart fra 1916, og besto da av våningshus, løe og noen mindre uthusbygninger. Det toetasjers våningshuset har spor av sveitserstil, og kan muligens være fra slutten av 1800-tallet. Huset er imidlertid svært ombygd. Løa, som må være langt nyere, er planlagt revet til fordel for et nytt fortetningsprosjekt.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet, Johnsen 1992, s. 153.

## Natlandsveien 157

Klasse: B

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Vurdering:** Et særpreget lite våningshus av vestlandstypen, nokså opprinnelig, med unntak av et påbygg på ene langsiden. Huset kan ha relativt høy alder. Ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet.

## Natland Studenby 1-147

Klasse: C

**Byggeår:** 1964-68  
**Arkitekt:** Djurhus og Fersum  
**Byggherre:** Studentsamskipnaden i Bergen  
**Hovedmateriale:** Tre/mur  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Studentboliger

**Beskrivelse/merknader:** Boligområdet ligger på toppen av en åsrygg hvor det er svært værhardt. Bebyggelsesplanen er derfor utformet slik at det dannes en rekke tun som gir skjermede leke- og oppholdsarealer, men uten at leilighetene mister utsikt. Boligområdet består av toetasjers rekkehus med tilsammen 147 leiligheter. Hovedmaterialet er tre med innslag av betong, og ved komponeringen av fasadene er det lagt vekt på å understreke både den individuelle leiligheten og husblokkens kollektive karakter.

**Vurdering:** Både bebyggelsesplanen og utformingen av bygningene gjør studentbyen til et boligområde med høye arkitektoniske og miljømessige kvaliteter. Djurhus og Fersum mottok i 1971 Treprisen for utformingen av området.

**Kilder/litteratur:** "Treprisen" 1988, s. 107, "Bergen - en arkitektur guide", 1970, s. 32.

## Nordahl Rolfsensvei 6

**Byggeår:** 1800/1900-tallet  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Eldre bolighus i sveitserstil, trolig fra rundt århundreskiftet. Huset er nokså ombygd og har mistet mye av sitt opprinnelige preg.

## Nordahl Rolfsensvei 18

**Byggeår:** 1955  
**Arkitekt:** Målfrid og Jo Svenningsson  
**Byggherre:** Vestlandske Boligbyggelag  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Tidstypisk rekkehus fra 1950-årene, men endel forandret. Del av et større anlegg. Se Kristoffer Jansonsvei 14-20.

**Kilder/litteratur:** Kloster 1958, s. 163.

## Nordahl Rolfsensvei 23 m. m

**Byggeår:** ca. 1956  
**Arkitekt:** F. Chr. Mohn  
**Byggherre:** Bergen Boligselskap



Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 4  
Funksjon: Boligblokker

Forandringer: 1958: Eternittplater i sørgavl. 1979: Vindus-  
endring.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Nordahl Rolfsensvei 25-33

Byggeår: 1956  
Tidligere adresse: Landåsveien 87X  
Arkitekt: Ole Landmark  
Byggherre: A/S Natland Boligselskap  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 4  
Funksjon: Boligblokker

Beskrivelse/merknader: Tradisjonelle funksjonalistiske bolig-  
blokker i mur, men med enkelte klassisistiskinspirerte detaljer ved  
inngangspartier og arkoppbygg.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Road Amundsensvei 60 Klasse: C

Byggeår: 1800-tallet  
Tidligere adresse: Nymark 1A  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Lite, enkelt våningshus med spor av  
sveitser, trolig fra slutten av 1800-tallet. Huset ligger like ved  
Nymark bydelshus og er verneverdig som representant for den  
eldste bebyggelsen i området.

## Road Amundsensvei 87-93

Byggeår: 1934  
Tidligere adresse: Fridalsveien 20  
Arkitekt: H. Tønjum  
Byggherre: M. Eikeland  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1946: Påbygd karnapp.

Beskrivelse/merknader: Rekkehus med valmtak og funksjona-  
listiske trekk.

## Road Amundsensvei 100 Klasse: B

Fridalen kirke

Byggeår: 1937  
Arkitekt: Peter Andersen  
Hovedmateriale: Mur  
Funksjon: Kirke

Beskrivelse/merknader: Kirken ble bygd som kombinert  
menighetshus og interimskirke i 1937. Kirken er oppført i pusset  
mur og har valmet tak med en kopperdekket takrytter. Grunn-  
planet er rektangulært med skip i nord og et smalere kor i syd.  
Nord for skipet er et våpenhus med klokkerkontor. Plasseringen  
av kirken er foretatt i henhold til reguleringsplanen for Årstad fra  
1922. Det var et typisk trekk for periodens byplanlegging å  
plassere kirker på høydedrag.

Forandringer: 1985: Nytt tilbygg med menighetssal, forhall og  
kontorer ved arkitektene Joh. L. Andersen og Kjell Irgens.

Vurdering: Kirken har fått en tidtypisk utforming i en klassi-  
serende funksstil, og hører til de første offentlige bygningene  
innen reguleringsplanområdet. Kirken er vurdert som verneverdig.

Kilder/litteratur: Lidén og Magerøy 1983, s. 295, Lidén og  
Magerøy 1990, s. 123 og Achen 1986, s. 155 og ill. nr. 236-238.

## Road Amundsensvei 101

Byggeår: 1934  
Arkitekt: Kåre Frølich  
Byggherre: Disponent Teigland  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1958: Innbygging av altan i 2. etasje.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Schweigårdsvei 2 Klasse: C

Byggeår: ca. 1920-30  
Arkitekt: Leif Grung?  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1931: Butikklokale i 1. etasje ved arkitekt Leif  
Grung. 1968: Tilbygg mot nord.

Beskrivelse/merknader: Et nokså ordinært lite trehus med saltak.  
Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av  
verneområdet på Nymark. Se St. Olavsvei 61-171 m. m. og Johan  
Sverderupsvei 1-17 m. m.

## Schweigårdsvei 3 Klasse: C

Byggeår: 1800-tallet  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1916: Uthuset (stall/vognremisse/hønsehus)  
utvidet. 1933: Innstallering av WC. 1985: Uthuset revet.

Vurdering: Et relativt godt bevart bolighus i sveitserstil, trolig  
fra omkring århundreskiftet. Huset har miljøverdi.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.



## Schweigårdsvei 3A

Byggeår:	1931
Arkitekt:	Per Hauge
Byggherre:	Hans Hess Hermansen
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Beskrivelse/merknader: Et nokså opprinnelig bolighus med klassisistiske detaljer.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet

## Schweigårdsvei 4

Klasse: C

Byggeår:	ca. 1920-30
Arkitekt:	Leif Grung?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Beskrivelse/merknader: Et nokså ordinært lite trehus med saltak. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdet på Nymark. Se St. Olavsvei 61-171 m. m. og Johan Sverderupsvei 1-17 m. m.

## Schweigårdsvei 6

Klasse: C

Byggeår:	ca. 1920-30
Arkitekt:	Leif Grung?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Beskrivelse/merknader: Et nokså ordinært lite trehus med saltak. Huset har ingen spesiell egenverdi, men inngår som en del av verneområdet på Nymark. Se St. Olavsvei 61-171 m. m. og Johan Sverderupsvei 1-17 m. m.

## Schweigårdsvei 9

Byggeår:	1918
Arkitekt:	Kristian Bjercknes
Byggherre:	Joh. Yri
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

## Schweigårdsvei 22

Klasse: C

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Forandringer: 1937: Installasjon av wc

Vurdering: Et tidstypisk og relativt opprinnelig sveitserhus, trolig fra omkring århundreskiftet. Huset representerer, sammen med nabohuset, nr. 24 den første utbyggingen av området.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Schweigårdsvei 24

Klasse: C

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Forandringer: 1959: Nye vinduer.

Vurdering: Se over.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Slettebakksveien 10A

Byggeår:	1928
Arkitekt:	S. Hals Frølich
Byggherre:	M. Fitje
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Tomannsbolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

## Slettebakksveien 12

Byggeår:	1920
Arkitekt:	Bach
Byggherre:	A. Knapskog
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

## Slettebakksveien 16

Byggeår:	ca. 1929
Arkitekt:	Ole Halvorsen
Byggherre:	Ole Hegland
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

Beskrivelse/merknader: Enebolig med valmtak og arkoppbygg.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Slettebakksveien 18

Byggeår:	1931
Arkitekt:	Ole Halvorsen
Byggherre:	Ole Hegland
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½



Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Enkel enebolig med detaljer i empire.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

### Slettebakksveien 26A

Byggeår: 1800-tallet  
Tidligere adresse: "Aasheim" (14/4)  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Enkelt lite sveitserhus med arkutbygg og altan, trolig fra omkring århundreskiftet.

Forandringer: 1960: Mindre tilbygg.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

### Slettebakksveien 24-26

Byggeår: 1927  
Arkitekt: S. Hals Frølich  
Byggherre: L. Quigstad og A. Torhildsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Tomannsbolig med valmtak.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

### Slettebakksveien 28

Byggeår: 1929  
Arkitekt: S. Hals Frølich  
Byggherre: Gjeldsvik  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Tomannsbolig med valmtak og klassisistiske detaljer. Forretningslokaler i 1. etasje.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

### Slettebakksveien 31

Byggeår: 1926  
Arkitekt: Paul Lambach  
Byggherre: Martin Selvik  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1958: Tilbygg.

Beskrivelse/merknader: Relativt opprinnelig tomannsbolig med valmtak og klassisistiske detaljer. Innredet butikk i ene halvdel av 1. etasje.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

### Slettebakksveien 33

Byggeår: 1926  
Arkitekt: Paul Lambach  
Byggherre: Einar Nordrehaug  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Bolighus med arkoppbygg og klassisistiske detaljer.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

### Slettebakksveien 34

Byggeår: 1929  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Henriksen  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Tomannsbolig

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

### Slettebakksveien 35

Byggeår: 1926  
Arkitekt: Kristian Bjercknes og Lahn Johannessen  
Byggherre: Joh. Yri  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Bolighus med valmtak og klassisistiske detaljer. Vindusendring.

Kilder/litteratur: Schak Bull 1932.

---

### Slettebakksveien 37

Byggeår: 1928  
Arkitekt: Leif Grung  
Byggherre: Ivar Lund  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Enetasjers nyklassisistisk trehus med valmtak og høy underetasje i mur.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

---

### Slettebakksveien 39

Byggeår: 1924  
Arkitekt: Paul Lambach  
Byggherre: Karl E. Michelsen



Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1963: Vindusendring, Ny dør.

Beskrivelse/merknader: Enebolig med tungt mansardtak og klassiske søyler i fasaden. Huset ble byggeanmeldt i 1924.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Slettebakksveien 41

Klasse: B

Årstad brannstasjon

Byggeår: 1944  
Tidligere adresse: Fridalsveien 12P  
Arkitekt: Byarkitekt K. F. Hassel  
Byggherre: Bergen kommune  
Hovedmateriale: Mur  
Etasjer: 2  
Funksjon: Brannstasjon

Forandringer: 1954: Nytt lagerskur på bakside. 1976: Innsetting av nye vinduer.

Vurdering: Brannstasjonen ligger i krysset Fridalsveien - Slettebakksveien og har en sentral og viktig plassering i forhold til Fridalsplassen. Brannstasjonen er også en av de få offentlige bygningene i reguleringsplanområdet fra perioden, og bygningen har fått en utforming som er karakteristisk for overgangsfasen mellom nyklassisismen og funksjonalismen. Brannstasjonen har fine arkitektoniske kvaliteter og er vurdert som verneverdig.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Sollien 6

Klasse: B

Tidl. Nedre Lægdene gård

Byggeår: 1800-tallet  
Tidligere adresse: Landåsveien 16H  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: Gården, som også ble kalt Lillelandås, var tidligere husmannsplass under Landås, men ble skilt ut som egen gård i 1853. Gårdsanlegget består i dag av en hovedbygning i sveitserstil og tre uthusbygninger. Hovedbygningen ble ombygd til nåværende utseende etter at Moses Saarheim kjøpte gården i 1863. Han var ved siden av å være gårdbruker, også Bergens første bygartner. Gårdsanlegget inngikk i reguleringsplanen for Landåsveien 12X m. fl. fra 1950, og i følge denne skulle bare våningshuset bli stående igjen. Løa, som sto på øvre siden av veien, ble revet i 1950-årene.

Vurdering: Et relativt intakt gårdsanlegg der både våningshus og flere av uthusbygningene er relativt opprinnelige. Bygningene er sammen med den fine alléen som fører opp til gården absolutt verneverdige.

Kilder/litteratur: BT 5.8.71, B. K. F. 1950, s. 37, Johnsen 1992, s. 117.

## Sollien 24

Klasse: B

Tidl. Øvre Vognstølen gård (14/33)

Byggeår: 1800-tallet  
Tidligere adresse: Landåsveien 10H  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 1½  
Funksjon: Bolig

Forandringer: 1933: Påbygg og utgravning av kjeller under halve huset. 1955: Innredning av toalett i tidligere altan. Etter 1959: Løa revet. 1979: Uthuset foran våningshuset revet.

Beskrivelse/merknader: På kart fra 1947 er gårdsanlegget avmerket som Øvre Vognstølen, og består da av våningshus, løe og uthus. Gården har også gått under navnet Åsheim. Det ble vedtatt en reguleringsplan for området i 1950 (Regulering av Landåsveien 12X m. fl. ), og eiendommen ble utparsellert til tomter. I dag står bare våningshuset igjen. Husets alder er usikker, men eksteriøret i sveitserstil kan tyde på at huset ble bygd i løpet av siste halvdel av 1800-tallet.

Vurdering: Huset er et av de best bevarte sveitserhusene i området, og en viktig representant for den tidligere gårdsbyggelsen.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet, B. K. F. 1950, s. 37 og Johnsen 1992, s. 117.

## Sollien 72-74

Byggeår: 1961  
Arkitekt: Jørgen W. Aall  
Byggherre: Byggeselskapet Sollien 72-74  
Hovedmateriale: Tre/mur  
Etasjer: 1  
Funksjon: Boliger

Beskrivelse/merknader: To rekkehus.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Sollien 78

Byggeår: 1924  
Arkitekt: Leif Rustad  
Byggherre: G. Svendsen  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2  
Funksjon: Bolig

Beskrivelse/merknader: En noe særpreget enkel liten villa med brukket gavli, utformet i en tradisjonell bergensk byggestil.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet.

## Sollien 80

Byggeår: 1924  
Arkitekt: Leif Rustad  
Byggherre: O. Espevold  
Hovedmateriale: Tre  
Etasjer: 2



**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Se Sollien 78.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Sollien 81A

"Villa Sollien"

**Byggeår:** ca. 1915-20  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** En tidstypisk jugendvilla fra begynnelsen av århundredet og et av de eldste husene i området.

## St. Halvardsvei 16 m. m.

**Byggeår:** ca. 1931  
**Tidligere adresse:** St. Halvardsvei 2-32  
**Arkitekt:** H. Halding  
**Byggherre:** Ingeniør Frønsdal?  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Tre toetasjers boligblokker med en enkel nyklassisistisk utforming. I følge utparselleringsplanen fra 1930 var det planlagt syv rekkehus i kvartalet mellom St. Halvardsvei og St. Olavsvei. De tre rekkehusene langs St. Halvardsvei ble byggeanmeldt i 1931, men bebyggelsen langs St. Olavsvei ble bygd senere.

**Forandringer:** 1977: Nye vinduer, gatedører.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## St. Olavsvei 61-171 m. m.

Klasse: C

"Nymark"

**Byggeår:** 1924-29  
**Arkitekt:** Leif Grung  
**Byggherre:** Bergen kommunale selvbyggerkomité  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½ - 2  
**Funksjon:** Boliger/rekkehus

**Beskrivelse/merknader:** "Nymark" er det største småhusområdet i Bergen fra 1920-årene, og et fremstående eksempel på tidens "hagebybebyggelse". Utbyggingen skjedde etter det såkalte selvbyggersystemet. Dette gikk ut på at husene ble oppført halvferdige av kommunen, mens selvbyggerene så gjorde dem ferdige. Målet var at alle skulle ha råd til å skaffe seg sitt eget hjem med hage. Selvbyggerkolonien på Nymark omfatter St. Olavsvei 61-171 og 110-182, Roald Amundsensvei 13-83, Nansensvei 43-51, Idrettsveien 51-61 og 58-60, Fridalsveien 29-33 og Schweigårdsvei 8-18. Området er utformet i tråd med reguleringsplanen for Årstad fra 1922 og består av 179 1½-2-etasje hus med 3-, 4- eller 5-roms leiligheter, enten som frittstående enkelthus, dobbelthus eller i rekker. Grung tegnet i alt 5 ulike hustyper.

Nymark er med sin storslagne nyklassisistiske form langt strengere regulert enn andre norske "hagebyer", som Ullevål i Oslo og Lillegården i Trondheim. Hovedinntrykket er rette kvartaler med et strengt akse-system. Sett i luftperspektiv dominerer rekkehusbebyggelsen i nordre delen av området. Denne er lagt som en sammenhengende rekke i ytterkant av kvartalet bare adskilt fra gatene med små forhager. I kvartalenes indre er det svært dype og smale hagearealer. Kvartalet er åpnet opp i hver kortsiden, og i enden av hagene er det som i endel tyske hagebyer lagt en smal gjennomfartsvei. Dermed får man et slags akse-system gjennom kvartalet. Denne akselen fortsetter utover, men er avgrenset av et fondmotiv mot sør, et dobbelthus utformet som en tempelfront. Mot nord var det planlagt beplantning. Sør og vest for rekkehuskvartalet er det lagt vekselvis mindre rekkehus, tomannsboliger og eneboliger. Bebyggelsen følger i hovedsak veiene, og de største husene er plassert nærmest veien. Hovedinntrykket er derfor en linjær bebyggelsesform. Tomtene er svært små.

Arkitekturen er svært enkel, og ble forsøkt gjort billig ved hjelp av standardisering og rasjonelle byggemetoder. Rekkehusbebyggelsen, som i likhet med resten er bygd i tre, har smale husfasader i en lett klassiserende stil. Bortsett fra dørinnramningen er det her ikke brukt noen form for dekor. For å individualisere de enkelte boligene tok man, som i tyske hagebyer, i bruk farge. Planløsningen er noe forskjellig, men er bygd opp av standardiserte elementer. Den ene hovedtypen er på 5X10m, den andre på 5X18m grunnflate.

**Forandringer:** Tildels store endringer, svært varierende fra hus til hus. De fleste vinduer og endel inngangsdører er skiftet. Enkelte tilbygg, særlig mot hagesiden i sentralpartiet. Endel garasjer er oppført i hagene. Noen hus har påbygd vindfang.

**Vurdering:** Boligområdet har store kvaliteter, både planmessig og arkitektonisk. Området er også svært interessant sett i en byplanhistorisk og sosialhistorisk sammenheng. Området bør bli et prioritert verneområde, der en på sikt forsøker å tilbakeføre både enkelthus og strukturen i anlegget til opprinnelig form.

**Kilder/litteratur:** Achen 1986, s. 77 og s. 156, Jacobsen 1990, s. 152 og katalog nr. 24 Nielsen 1984, s. 144

## St. Olavsvei 20

Gimle skole

**Byggeår:** 1966  
**Arkitekt:** Byarkitekt A. Schanke  
**Byggherre:** Bergen kommune  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 3  
**Funksjon:** Ungdomsskole

**Beskrivelse/merknader:** Gimle skole ligger på den tidligere Haukelandsmyren, og er reist på betongpeler som er fundamentert på fjell. Selve bygningskomplekset er sammensatt av to sluttede bygningskropper bundet sammen av et lavere inngangsparti. Fasaden er smykket med en skulpturen "Vekst" av Ole Gabriel Dahl. Skolen inneholder 21 klasserom, diverse grupperom og spesialrom og i hovedbygningen er det en stor aula med scene. Vaktmesterbolig fra 1966.

**Kilder/litteratur:** Fossen og Grønlie 1985, s. 774 og 778, Daviknes H. red. (1991).



St. Olavsvei 50  
Haukelandshallen

Byggeår:	1970
Arkitekt:	Jacob Myklebust og Bjørn Simon- næs
Byggherre:	Bergen kommune
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	2
Funksjon:	Idrettshall

Kilder/litteratur: "Bergen - en arkitektur guide" 1970, s. 29

Storetveitveien 2 Klasse: B

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Et relativt opprinnelig bolighus i sveitserstil, trolig fra slutten av 1800-tallet. Ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet. Huset har en sentral og viktig plassering, og har som representant for den eldste bebyggelsen på Minde en stor kulturhistorisk verdi.

Storetveitveien 4 Klasse: B

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Se over.

Strimmelen 1-46 Klasse: C

Byggeår:	1957
Arkitekt:	Halvdan B. Grieg A/S
Byggherre:	Strimmelen Borettslag/Bergen Bo- ligsselskap
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	11/3/2½
Funksjon:	Boligblokker

**Beskrivelse/merknader:** Strimmelen ble holdt utenfor planvedtaket i reguleringen av Bergensdalen øst (1952), og det ble senere holdt en arkitektkonkurranse for utformingen av området. Konkurransen ble vunnet av arkitekt Halvdan B. Grieg. Utbyggingen ble satt i gang av Bergen kommune ved Strimmelen Borettslag, men prosjektet ble etter en tid overført til BOB. Kommunen ønsket en sterk utnyttelse, og boligområdet består av tilsammen 337 boliger fordelt på tre 11-etasjers høyblokker, åtte 2-etasjers blokker og to 3-etasjers blokker. I tillegg rommer området forsamlingslokaler, butikker, garasjer m. v. Boligområdet var det første i en slik størrelsesorden på Vestlandet.

**Vurdering:** Et særpreget boligområde med fin terrengtilpassning og en vellykket gruppering av husene. Boligområdet har høye arkitektoniske kvaliteter og er premiært både med A. C. Houen fonds- og Det Nyttige Selskaps premier for god arkitektur.

Kilder/litteratur: Kloster 1958, s. 160-161, "Bergen - en arkitektur guide" 1970, s. 95, Byggekunst 1959, nr. 7, s. 184-188, Grieg 1959, s. 26, Johnsen 1992, s. 140 og Dahl 1992.

Vilhelm Bjerknesvei 4-10-14

Sletten Shoppingsenter/boligblokk

Byggeår:	1963
Tidligere adresse:	Slettebakksveien 104 og 100X
Arkitekt:	Arne S. Halvorsen
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	1/10
Funksjon:	Forretninger

**Forandringer:** 1963: Innredning av tilfluktrum. 1968: Innredning av forsamlingslokale i nr. 4. 1976: Oppsetting av lysreklame på nr. 10. 1984: Tilbygg (lager) til nr. 10. 1987: Tilbygg til nr. 10 (Sparebanken Vest).

**Beskrivelse/merknader:** Reguleringsplanen for Slettebakken fra 1950 var preget av "nabolagstradisjonen". Bysamfunnet skulle være ordnet i hensiktsmessige enheter, eller nabolag, som skulle være selvforsynte med servicetilbud. Sletten senter skulle være et butikkentrum for distriktet og skulle ved siden av en større dagligvareforretning gi plass til legekontor, post, telegraf, bank, trygdekontor m. v. Shoppingsenteret består av tre etasjers bygningsrekker plassert rundt en åpen parkeringsplass, og var det første og største av sitt slag i Norge. Senteret ble skapt etter amerikansk mønster. Til anlegget hører også en 10 etasjers boligblokk, Slettebakken borettslag.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet, Johnsen 1992, s. 157.

Vilhelm Bjerknesvei 15 Klasse: B

Slettebakken skole

Byggeår:	1954-65
Arkitekt:	Eystein Michalsen
Byggherre:	Bergen kommune
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	1/2/3
Funksjon:	Skole

**Beskrivelse/merknader:** Anlegget er satt sammen av bygningskropper av ulik størrelse og etasjehøyde som delvis er forbundet med hverandre, og som er gruppert rundt skoleplassen. Skolen ble bygd ut i flere etapper: 1954: klasseromsbygning, 1958: klasseromsbygning, helsestasjon og tanneklinikk. 1962: klasseromsbygning, 1965: gymnastikkbygning.

**Vurdering:** Et tidstypisk og variert skoleanlegg fra 1950-tallet med fin terrengtilpassning.

Kilder/litteratur: Byggemeldingsarkivet, Fossen og Grønli 1985, s. 773.

Vilhelm Bjerknesvei 31 Klasse: A2

Slettebakken kirke

Byggeår:	1970
Arkitekt:	Tore Sveram
Byggherre:	Bergen kommune
Hovedmateriale:	Mur
Funksjon:	Kirke



**Beskrivelse/merknader:** Slettebakken menighet ble utskilt fra Fridalen menighet i 1959. Etter en arkitektkonkurranse ble arkitekt Tore Sverams vinnerutkast lagt til grunn for bygging av ny kirke. Kirken har en utradisjonell form som synes å være betinget av ønsket om å fremheve koret med alteret som kirkerommets samlede midtpunkt. Kirkerommet er trekantet med koret som et visuelt sentrum, noe som bl. a. blir understreket ved den bratte stigningen av taket rett over koret. Taket har form av to dobbeltkrummede skallkonstruksjoner som bæres av en betongpilar.

**Vurdering:** Slettebakken kirke har en karakteristisk profil og deltar positivt til byområdets karakteristikk. Kirken har høye arkitektoniske kvaliteter.

**Kilder/litteratur:** Lidén og Magerøy 1983, s. 254, Lidén og Magerøy 1990, s. 123, Molden 1983, s. 279, Byggekunst 53/1971, s. 217-23, "Slettebakken kirke: fra ide til virkelighet" 1970.

---

## Vilhelm Bjernesvei 56

Tidl. Øvrebø gård

**Tidligere adresse:** Slettebakkveien 180A  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1946: Ny takark i hovedbygningen. 1965: Løa pålagt revet/utbedret.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Vilhelm Bjerknesvei 66-98

Søre Slettebakken boligblokker

**Byggeår:** 1962-65  
**Arkitekt:** J. L. Andersen og M. Henriksen  
**Byggherre:** Vestlandske Boligbyggelag  
**Hovedmateriale:** Mur/tre  
**Etasjer:** 13/3  
**Funksjon:** Boligblokker

**Beskrivelse/merknader:** Området består av en 13-etasjers høyblokk og seks lavblokker. For planleggingshistorikk se Johan Hjortsvei 14-42 og Kilder/litteratur.

**Kilder/litteratur:** Fossen og Grønlie 1985, s. 595, Johnsen 1992, s. 153, Byggekunst 1975 s. 70.

---

## Vilhelm Bjerknesvei 102

Klasse: A1/B

Tidl. Slettebakken gård

**Byggeår:** 1783  
**Byggherre:** Hillebrand Harmens  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Slettebakken gård hørte opprinnelig under Natland, men ble kjøpt av borgermester Lars Søfrensen i 1668. På slutten av 1700-tallet og begynnelsen av 1800-tallet ble gården eid av kjøpmann Hillebrand Harmens, som ble regnet som

byens rikeste mann. Harmens bygde hovedbygningen i 1783, og brukte gården som lyststed. Først fra siste halvdel av 1800-tallet ble det drevet ordinær gårdsdrift på Slettebakken, og gården var i drift fram til 1950-60-tallet.

Hovedbygningen er en enetasjers bygning med saltak og en liten loftsark på hver side. Bygningen har blitt ombygd flere ganger og har detaljer både i rokokko og empire. Sitt nåværende utseende fikk hovedbygningen etter en større ombygning på begynnelsen av 1800-tallet. Bygningen ligger på et platå med fri utsikt både mot sør, vest og nord, og den gamle rideveien, senere kjøreveien, fra Fjøsanger til Natland gikk rett forbi huset. På sørsiden av huset kan en fremdeles se sporene etter en vakker hage begrenset av en mur. Gårdsanlegget består ellers av en driftsbygning, et vognskul og et vedskul. Ifølge SEFRAK-registeret skal også disse være fra 1800-tallet.

**Vurdering:** Hovedbygningen ble tinglyst fredet 27. 05. 1927, men også uthusbygningene og hagen burde sikres gjennom et formelt vern.

**Kilder/litteratur:** SEFRAK-registeret, Trumpy 1977, s. 92, BT 21. 09. 74

---

## Vognstølen 3

**Byggeår:** 1800-tallet  
**Tidligere adresse:** Landåsveien 4C  
**Hovedmateriale:** Tre  
**Etasjer:** 1½  
**Funksjon:** Bolig

**Forandringer:** 1916: Oppføring av tre arker og nye vinduer i sørgavl i forbindelse med innredning av loftsetasje. 1931: Tilbygg. 1957: Vindusendring. 1982: Tilbygg.

**Beskrivelse/merknader:** Huset er trolig fra slutten av 1800-tallet, men er svært ombygd.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

---

## Vognstølen 8A-C

Klasse: B

**Byggeår:** 1939  
**Tidligere adresse:** Haukelandsveien 50  
**Arkitekt:** Ole Halvorsen  
**Byggherre:** Robert M. Johannsen  
**Hovedmateriale:** Mur  
**Etasjer:** 2  
**Funksjon:** Boliger

**Vurdering:** Et toetasjers rekkehus i mur med valmtak og funksjonalistiske trekk som hjørnevinduer m. v. Huset har en fin og tidstypisk utforming, og er dessuten svært opprinnelig. Vognstølen 10A-C ble bygd samtidig, men har mistet mye av sitt opprinnelige preg. Se også Haukelandsveien 40I-H.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.



## Vognstølen 42

Byggeår:	1800-tallet
Tidligere adresse:	Landåsveien, 17/42
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1919: Mindre tilbygg. 1949: Påbygd mot øst. I senere tid påbygd terrasse.

**Beskrivelse/merknader:** Lite bolighus i sveitserstil, trolig fra slutten av 1800-tallet.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Wergelandsalleen 20

Klasse: B

Byggeår:	ca. 1927
Arkitekt:	Johan Lindstrøm
Byggherre:	Johan Lindstrøm
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** Hagefasaden noe endret.

**Vurdering:** Enebolig med detaljer i empire. Et karakteristisk eksempel på arkitekt Johan Lindstrøms arbeider fra 1920-årene.

**Kilder/litteratur:** Arkitekt Claus Lindstrøm.

## Wergelandsalleen 21

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Bolighus i sveitserstil, trolig fra slutten av 1800-tallet. Minde-Wergelandsområdet ble utbygd ca. 1850-90. Huset er nokså ombygd.

## Wergelandsbakken 2

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Bolighus i sveitserstil, trolig fra slutten av 1800-tallet.

## Wergelandsbakken 13

Klasse: B

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Et større, relativt opprinnelig bolighus, trolig fra slutten av 1800-tallet. Huset har fine detaljer i sveitserstil og har

en viktig plassering ut mot Sørveienveien. Ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet.

## Wergelandsåsen 5

Klasse: B

Byggeår:	1800-tallet
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Et nokså opprinnelig og karakteristisk spissgavlet, assymmetrisk bolighus i sveitserstil, muligens fra 1880-årene. Til eiendommen hører det også lysthus og uthus. Oppmålingstegninger av arkitekt Johan Lindstrøm fra 1929 i forbindelse med søknad om påbygging, ellers ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet.

## Wergelandsåsen 7

Klasse: C

Byggeår:	1920-årene
Byggherre:	Skibsrederene Wibe og Hansen?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	2
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** Stor tomannsbolig i mur med nyklassisistiske detaljer, trolig fra slutten av 1920-årene. Ingen opplysninger i byggemeldingsarkivet, men i følge arkitekt Claus Lindstrøm, kan huset ha blitt satt opp av en byggmester.

## Wergelandsåsen 9

Klasse: B

Byggeår:	1928
Arkitekt:	Johan Lindstrøm
Byggherre:	Johan Lindstrøm
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** En særpreget og opprinnelig enebolig med detaljer i empire. Huset var arkitekt Johan Lindstrøms egen bolig, og er et karakteristisk eksempel på hans arbeider fra 1920-årene.

**Kilder/litteratur:** Arkitekt Claus Lindstrøm, Lindstrøm 1929, s. 30.

## Wergelandsåsen 10

Klasse: C

Byggeår:	1930
Arkitekt:	Johan Lindstrøm
Byggherre:	Johs. Bøe
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Vurdering:** En karakteristisk og nokså opprinnelig enebolig med preg av nyklassisisme.

**Kilder/litteratur:** Arkitekt Claus Lindstrøm.



## Wergelandsåsen 11

Byggeår:	1929
Arkitekt:	Johan Lindstrøm
Byggherre:	Johan Lindstrøm
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Huset er ombygd og har mistet mye av sitt opprinnelige utseende.

**Kilder/litteratur:** Arkitekt Claus Lindstrøm.

## Wiers Jensensvei 17-23 m. m.

Byggeår:	1957
Arkitekt:	Helland Hansen og S. Lied
Byggherre:	Vestlandske Boligbyggelag
Hovedmateriale:	Mur
Etasjer:	3/4
Funksjon:	Boliger

**Beskrivelse/merknader:** Område med tre boligblokker. Omfatter også Kristoffer Jansonsvei 33-41 og 43-53. Ble i 1958 premiert fra Det Nyttige Selskap.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Wiers Jensensvei 35

Klasse: C

Tidl. Sletten gård

Byggeår:	1800-tallet
Tidligere adresse:	Slettebakksveien 100A
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Forandringer:** 1920: Stallen revet, og ny stallbygning oppført i sementstein. 1955: Tilbygg for bad/wc. 1958: Tilbygd garasje. 1961: Nye vinduer.

**Vurdering:** Et lite, enetasjers bolighus med midtgangsplan, muligens fra siste halvdel av 1800-tallet. På kart fra 1916 er huset, sammen med to andre bygninger merket av som "Sletten". I 1918 ble det sendt inn en byggemelding som gikk ut på en fullstendig ombygning av huset, men dette ble ikke realisert.

**Vurdering:** Huset ligger midt inne i et område med blokkbebyggelse fra 1950-60-årene, og har slik en historiefortellende verdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.

## Øvre Natland gård (11/1)

Klasse: A2

Byggeår:	1800-tallet
Byggherre:	Kristoffer Johannsen N. Hjellestad
Funksjon:	Gårdsanlegg

**Beskrivelse:** Øvre Natland gård ligger vest for Natlandsfjellet, på høydedraget mellom Bergen og Fana, og grenser til Tveiterås, Fantoft og Slettebakken. Gården har trolig tilhørt domkapitlet i

Bergen siden før reformasjonen, men i 1616 ble gården delt og Øvre Natland kom inn under bispestolen i Bergen. I 1680-årene ble Slettebakken utskilt fra gården. Bruksdelingen startet for alvor i 1840-årene, og i 1860 var det fem gårdsbruk på Øvre Natland.

Gårdsanlegget består av et våningshus, løe og eldhus. Våningshuset er et 1½ etasjers hus med midtgangsplan og ble satt opp av Kristoffer Johannsen i 1863. Uthusbygningene kan være fra samme tid.

**Vurdering:** Øvre Natland gård er et helhetlig og opprinnelig gårdsanlegg, og det eneste i bydelen som fremdeles ligger i et større intakt kulturlandskap. Gårdsanlegget er vurdert som fredningsverdig.

**Kilder/litteratur:** Larsen 1984, Norske gårdsbruk, bind XVIII.

## Øvre Sollien 49 m. m.

Klasse: B

Øvre Landåstræet

Byggeår:	1800-tallet?
Hovedmateriale:	Tre
Etasjer:	1½
Funksjon:	Bolig

**Beskrivelse/merknader:** Øvre Landåstræet var tidligere husmannsplass under Landås og består av et våningshus, løe, uthus og jordkjeller. Det lave våningshuset er av den tradisjonelle vestlandstypen med midtgangsplan, men fikk i 1960 nye tilbygg mot nord og øst. Løa er bygd om til bolig, og er sammen med uthusbygningen skilt ut som en egen eiendom.

**Vurdering:** Bygningene har til tross for endringer i hovedtrekk beholdt sin opprinnelige form, og utgjør et særpreget lite bygningsmiljø med stor kulturhistorisk verdi.

**Kilder/litteratur:** Byggemeldingsarkivet.